

**ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ
ЗА СІЧЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ 2021 РОКУ**

ДОХІДНА ЧАСТИНА ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ.....	3
ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ	4
НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ	5
ПОДАТОК ТА ЗБІР НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	6
ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ.....	9
ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....	11
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК.....	15
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ПАЛЬНОГО.....	18
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ.....	20
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ЛІКЕРО-ГОРІЛЧАНИХ ВИРОБІВ.....	22
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ.....	23
РЕНТНА ПЛАТА ЗА ВИДОБУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ.....	24
ВИКОНАННЯ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	27
ПОКАЗНИКИ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ДО МИНУЛОГО РОКУ.....	28

ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ

- Головні факти -

За січень-вересень 2021 року доходи зведеного бюджету становили 1 180,1 млрд грн та зросли порівняно з відповідним періодом 2020 року на 203,2 млрд грн, або на 20,8%.

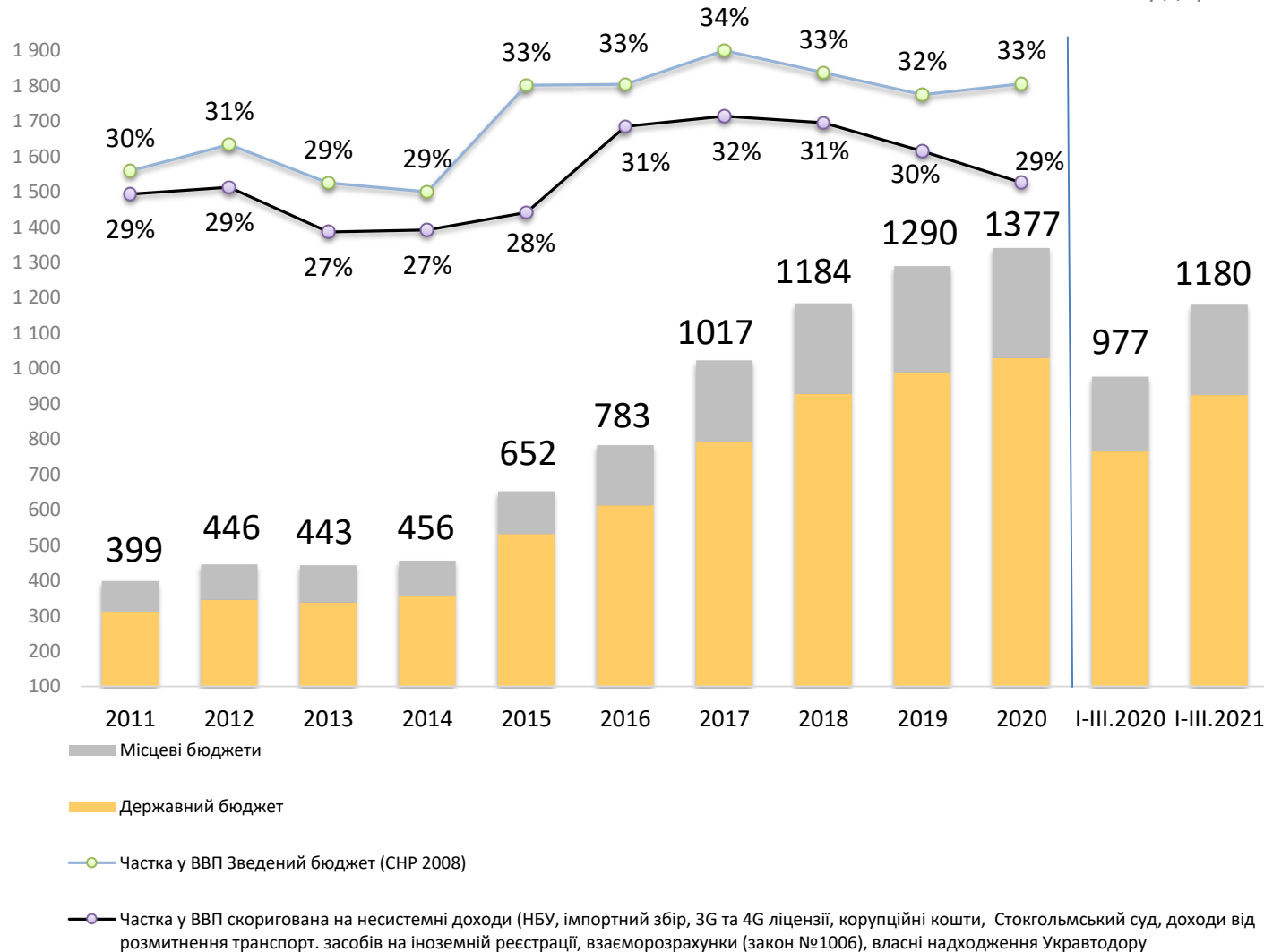
Зазначене зростання відбулось за рахунок росту податкових платежів на 239,3 млрд грн, при цьому сума неподаткових надходжень зменшилася на 35,8 млрд гривень.

На збільшення обсягу фактичних надходжень за 9 місяців 2021 року проти 9 місяців 2020 року суттєвий вплив мало:

- надходження податку з доходів фізичних осіб внаслідок зростання середньомісячної заробітної плати;
- надходження податку на прибуток від підприємств металургійного комплексу за рахунок значного росту світових цін на залізну руду; так за 9 місяців 2021 року фактична сплата податку на прибуток становила 35,4 млрд грн, що на 29,4 млрд грн більше ніж за відповідний період 2020 року;
- надходження від податку на додану вартість, що обумовлено позитивною динамікою у роздрібній торгівлі, поживавленням зовнішньоекономічної діяльності;
- сума надходжень дивідендів та частини чистого прибутку за 9 місяців 2021 року становила 26,9 млрд грн (в тому числі дивіденди від Приватбанку 19,4 млрд грн); за 9 місяців 2020 року дане джерело доходів складало 69,3 млрд грн, в тому числі НАК «Нафтогаз України» було сплачено 39,6 млрд грн, Приватбанком – 24,5 млрд гривень;
- перерахування коштів Національним банком України у січні-вересні 2021 року становило 24,4 млрд грн, за відповідний період 2020 року – 42,7 млрд гривень.

Доходи зведеного бюджету

млрд грн

Джерело: Державна казначейська служба, НАК "Нафтогаз України"

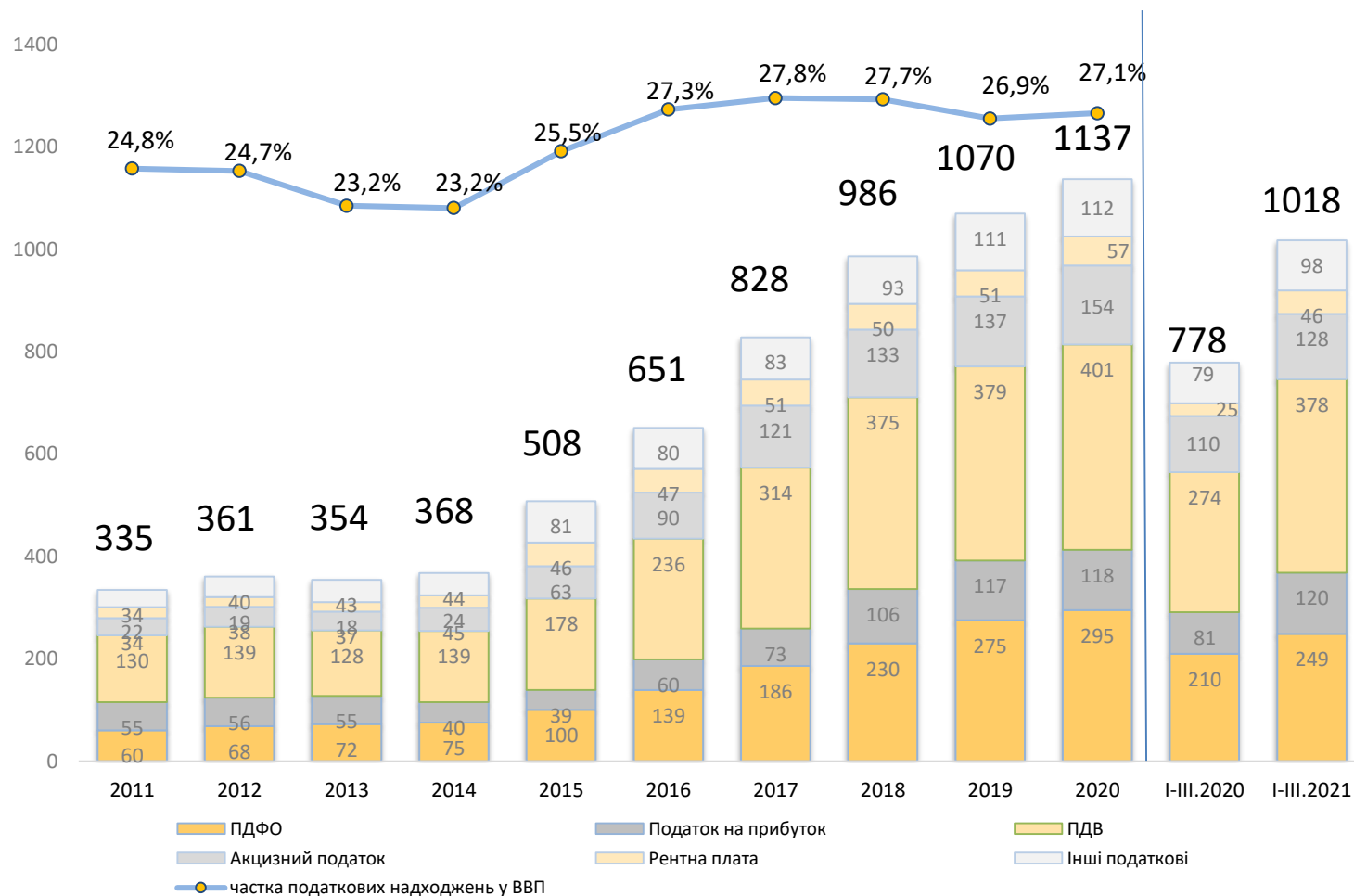
ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ

Податкові надходження до зведеного бюджету та їх частка у ВВП

Податкові надходження до зведеного бюджету за січень-вересень 2021 року зросли до 1 017,7 млрд грн (на 239,3 млрд грн, або на 30,7% р/р), передусім завдяки вищим надходженням від ключових податків.

Збільшення надходжень в першу чергу обумовлено позитивною динамікою у роздрібній торгівлі, поживавленням зовнішньоекономічної діяльності, ростом світових цін на залізну руду, середньої митної вартості імпортованого природного газу та середньої ціни реалізації газу, а також зростанням середньомісячної заробітної плати.

млрд грн

Джерело: Державна казначейська служба

Джерело надходжень	Зростання за I-III квартал, р/р	
Податок та збір на доходи фізичних осіб	+ 38,8 млрд грн	+18,5%
Податок на прибуток підприємств	+ 38,3 млрд грн	+ 47,2%
ПДВ (сальдо)	+ 104,2 млрд грн	+38,0%
Акцизний податок	+ 18,2 млрд грн	+16,6%
Рентна плата	+ 21,9 млрд грн	+87,2%

НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ

Сума неподаткових надходжень за січень-вересень 2021 року до зведеного бюджету склала 158,8 млрд гривень.

Неподаткові надходження зменшилися на 35,8 млрд грн, або на 18,4% р/р:

-доходи від частини чистого прибутку та дивідендів за січень-вересень 2021 року зменшилися на 61,1% р/р, або на 42,4 млрд грн. У січні-вересні 2021 року надходження від Приватбанку становили 19,4 млрд грн, а від НАК «Нафтогаз України» були відсутні, при цьому за 9 місяців 2020 року надходження від Приватбанку склала 24,5 млрд грн, НАК «Нафтогаз України» – 39,6 млрд грн (внаслідок отримання у грудні 2019 року 2,9 млрд дол США від Газпрому за результатами Стокгольмського суду);

-коштів, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України», які зменшилися на 18,3 млрд грн, або на 42,8% р/р.

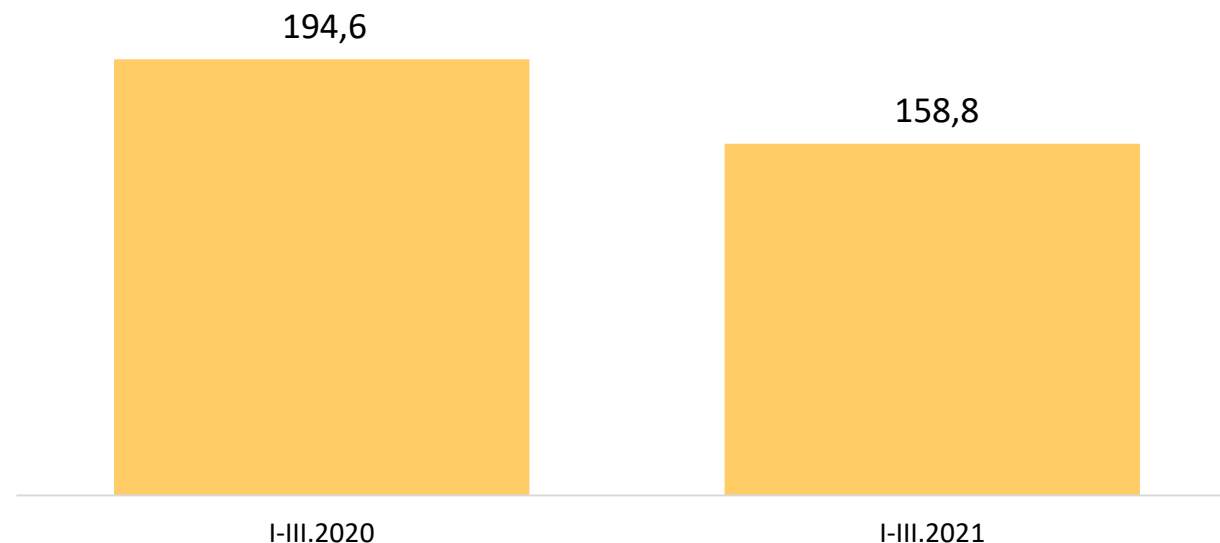
При цьому відбулося збільшення по таким надходженням:

-збори на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій (під час набуття права власності на легкові автомобілі, з операцій придбання нерухомого майна, з користування та надання послуг стільникового рухомого зв'язку, при поданні ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів на клеймування) збільшилися на 35% р/р, або на 2,4 млрд грн, в основному внаслідок суттєвого приросту імпорту транспортних засобів – на 50,6% р/р;

-власні надходження бюджетних установ зросли на 42,8% р/р, або на 23,9 млрд грн, зокрема за рахунок коштів, залучених Укравтодором під державні гарантії.

Неподаткові надходження

млрд грн

Неподаткові надходження по найбільших сумах за січень-вересень

млрд грн

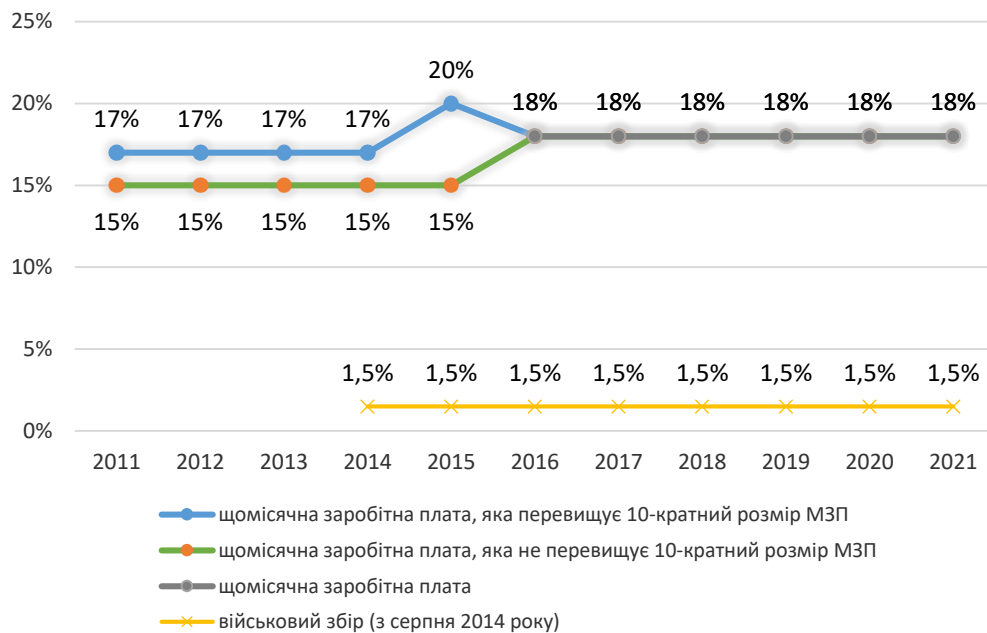
ПОДАТОК ТА ЗБІР НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (ПДФО)

Ставки оподаткування податком на доходи фізичних осіб та військовим збором на 2021 рік не змінювалися і становили відповідно 18% та 1,5%.

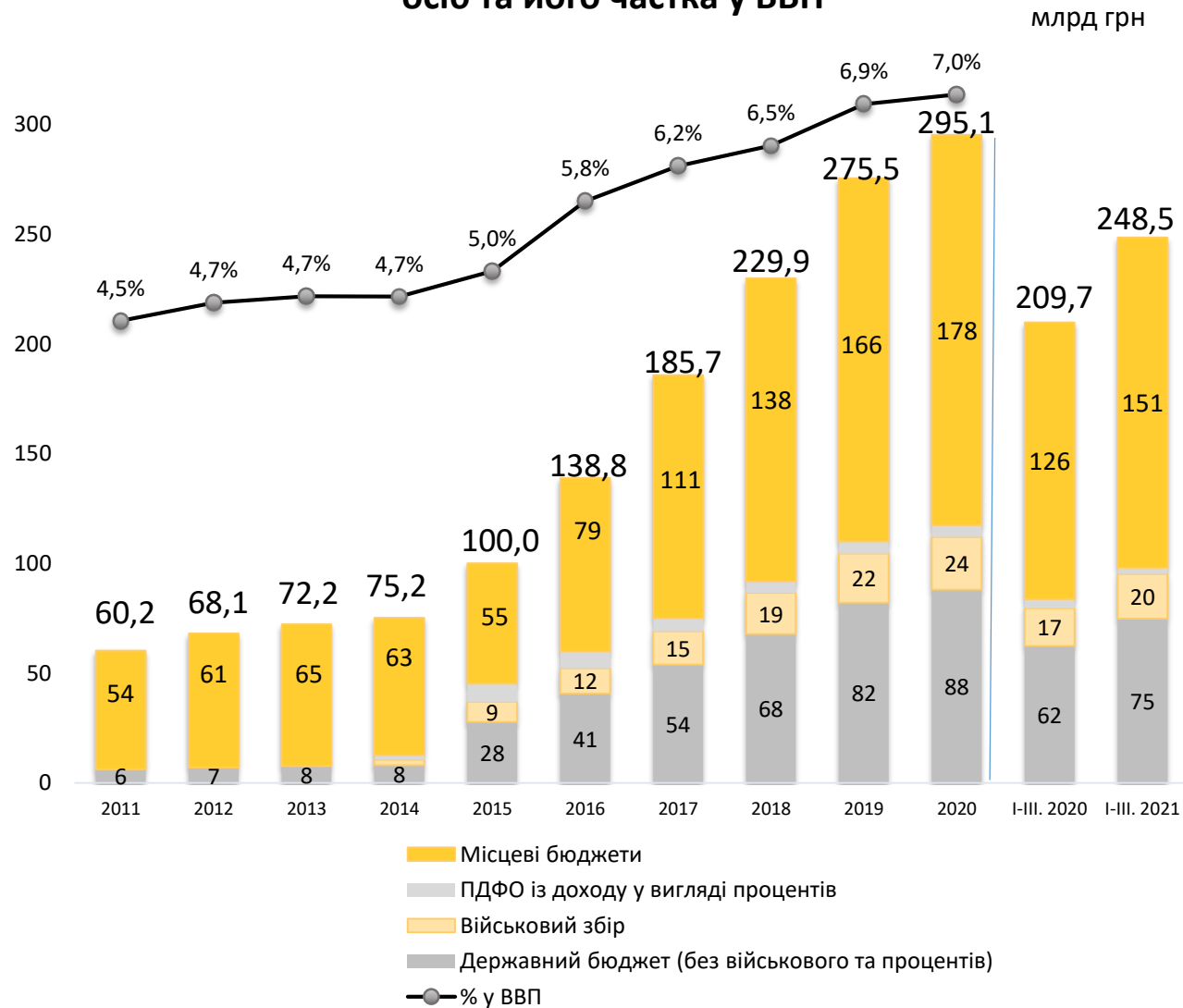
У січні-вересні 2021 року надходження ПДФО та військового збору до зведеного бюджету зросли на 38,8 млрд грн, або на 18,5% порівняно з відповідним періодом 2020 року, внаслідок зростання середньомісячної заробітної плати на 21,5% при падінні середньооблікової кількості штатних працівників на 3,4%.

Ставки оподаткування ПДФО та військовим збором, %

Джерело: Податковий кодекс України

Надходження податку та збору на доходи фізичних осіб та його частка у ВВП

Джерело: Державна казначейська служба

ПОДАТОК ТА ЗБІР НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (ПДФО)

Основними макропоказниками, які впливають на надходження ПДФО, є розмір середньомісячної заробітної плати та чисельність штатних працівників.

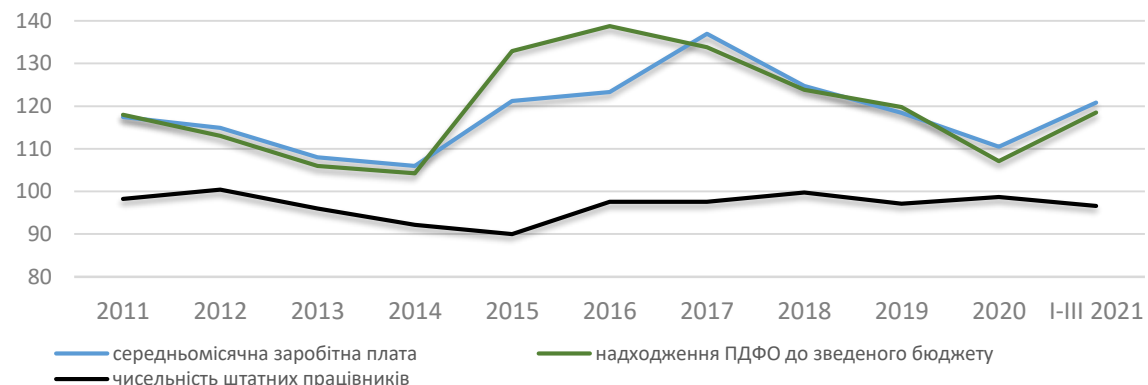
У бюджеті 2021 року при розрахунку прогнозних надходжень від ПДФО враховано прогноз зростання середньомісячної заробітної плати на рівні 17,6%.

За підсумками 9 місяців 2021 року надходження податку та збору на доходи фізичних осіб зросли на 18,5% р/р, що обумовлено зростанням середньомісячної заробітної плати на 21,5% до відповідного періоду минулого року та падінням середньооблікової кількості штатних працівників, яка у січні-вересні 2021 року, за даними Держстату, становила 7108,1 тис осіб і зменшилася порівняно з відповідним періодом попереднього року на 3,4%, або на 252,1 тис осіб.

У січні-вересні 2021 року фактичні надходження ПДФО, що справляється із заробітної плати, зросли на 19,6%, або на 36,9 млрд гривень, військового збору – на 19,3%, або на 3,3 млрд гривень. Водночас суттєво скоротились надходження податку на доходи фізичних осіб з відсотків за депозитами – на 1,4 млрд грн, або на 32,9%, у зв'язку із зниженням індексу ставок за депозитами фізичних осіб (за даними Національного банку України).

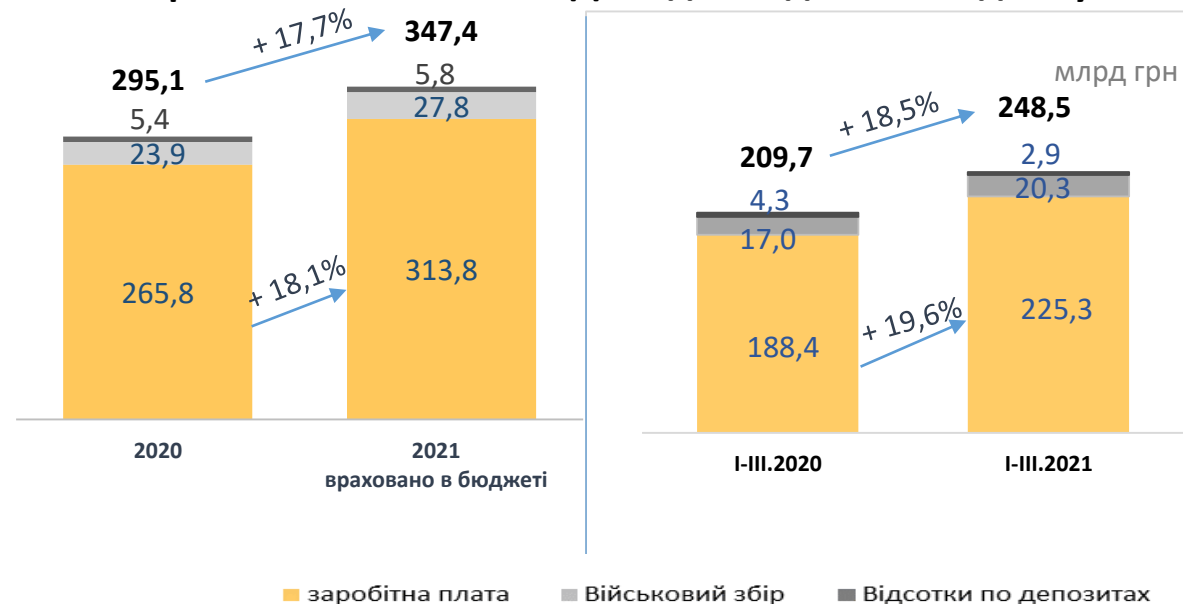
Законом України від 15.06.2021 № 1539, з 1 вересня 2021 року запроваджено одноразове (спеціальне) добровільне декларування активів фізичних осіб. Надходження загального фонду Державного бюджету України від збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування склали 1,6 млн гривень.

Річна зміна податку та збору на доходи фізичних осіб та показників, що на нього впливають, %

Джерело: Державна казначейська служба, Державна служба статистика

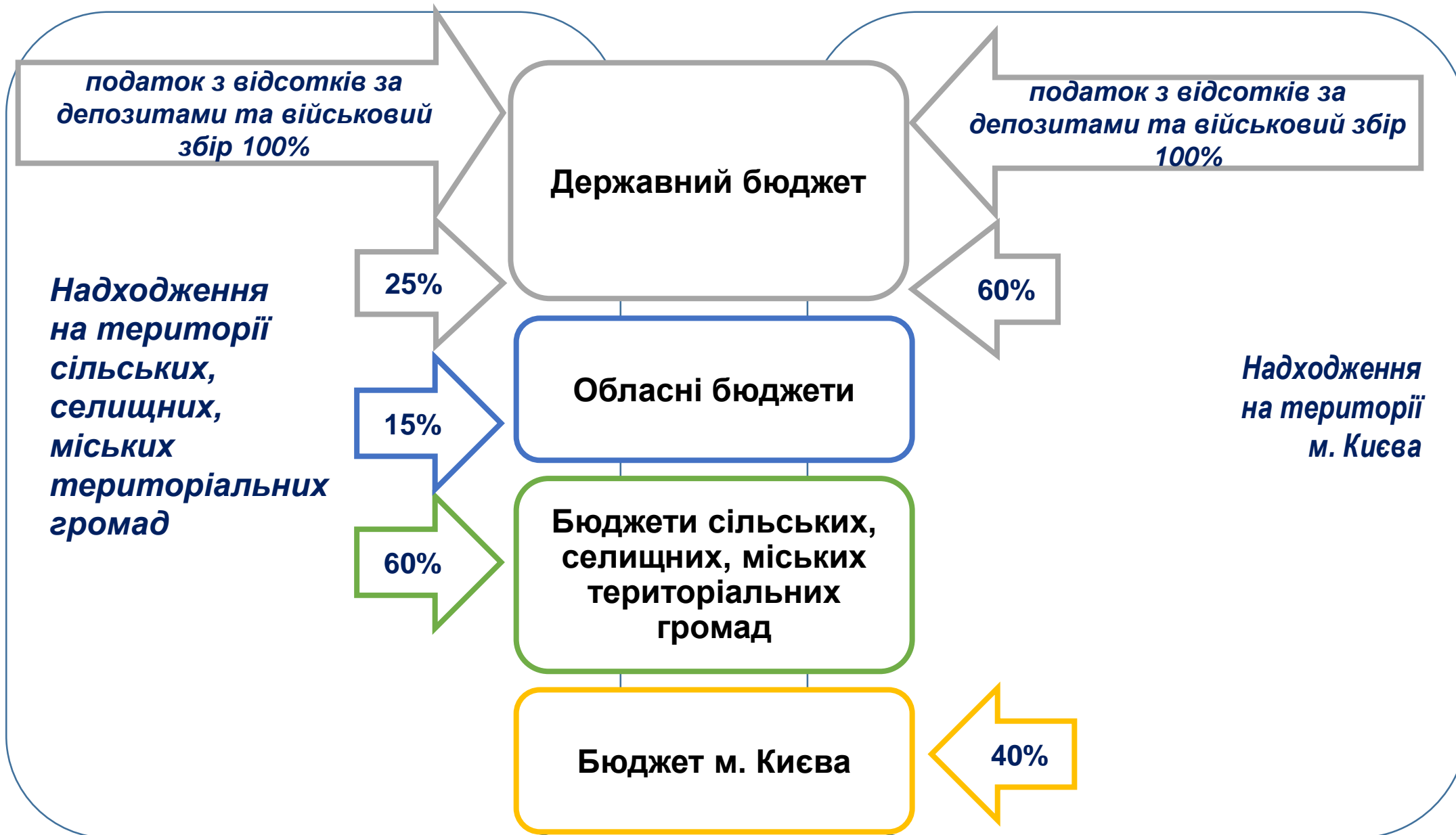
Прогнозні показники ПДФО до зведеного бюджету

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

ПОДАТОК ТА ЗБІР НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (ПДФО)

- НОРМАТИВИ РОЗМЕЖУВАННЯ (ПДФО)-

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ (ПнПП)

Основна ставка оподаткування податком на прибуток підприємств у 2021 році не змінювалась і становила 18%.

Надходження від податку на прибуток підприємств до зведеного бюджету за січень-вересень 2021 року збільшилися на 38,3 млрд грн, або на 47,2% порівняно з відповідним періодом 2020 року.

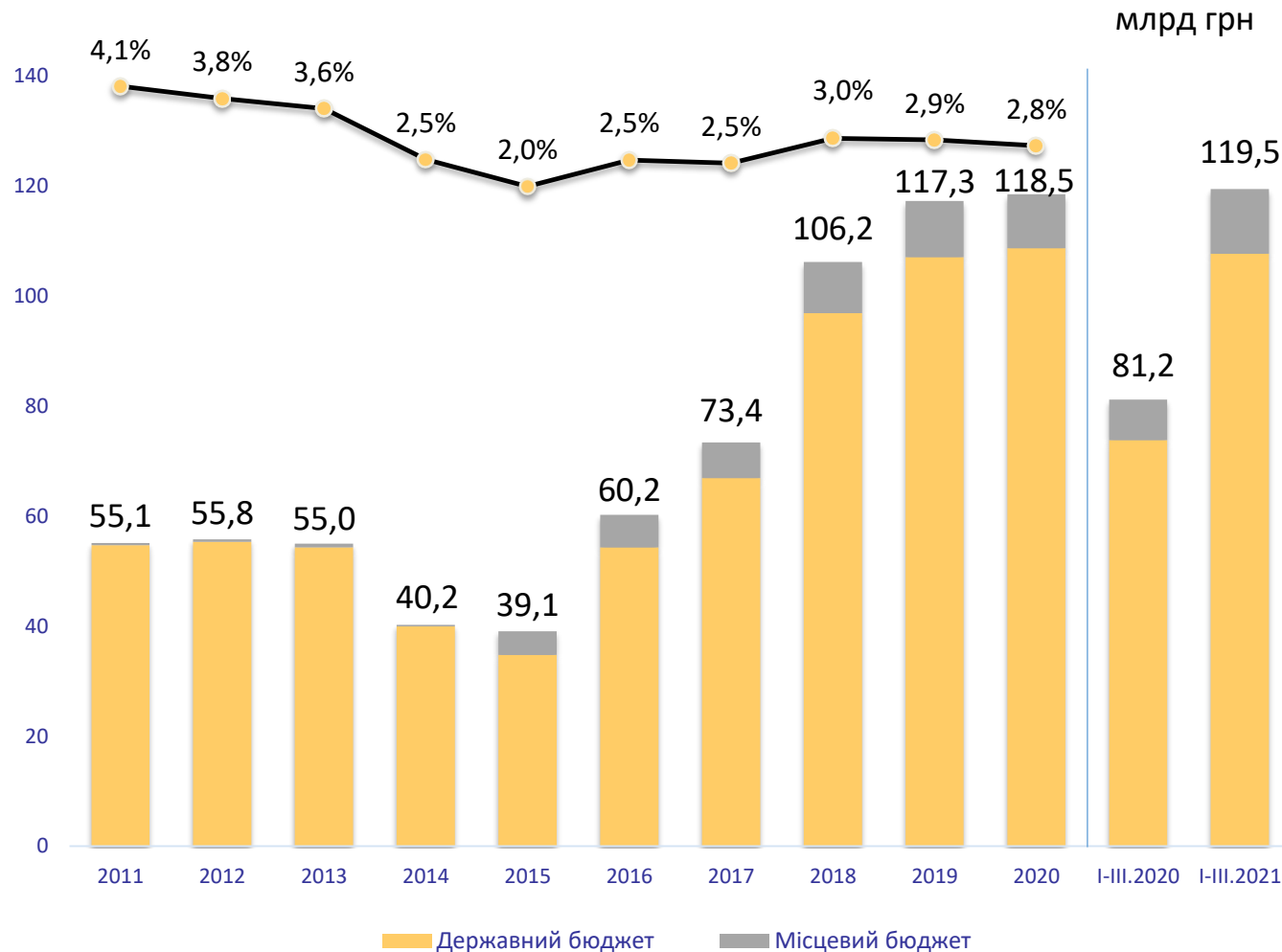
Ріст надходжень зумовлений значним ростом ціни на залізну руду, середня ціна якої за 9 місяців 2021 року становила близько 178 дол США за тону проти 100 дол США у відповідному періоді 2020 року. В результаті, протягом січня-вересня 2021 року підприємствами металургійного комплексу сплачено до бюджету 35,4 млрд грн, що на 29,4 млрд грн більше ніж за відповідний період 2020 року.

2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021

* з 1 квітня 2011 року згідно норм Податкового кодексу України

Надходження податку на прибуток підприємств до зведеного бюджету та його частка у ВВП

Джерело: Державна казначейська служба

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ (ПнПП)

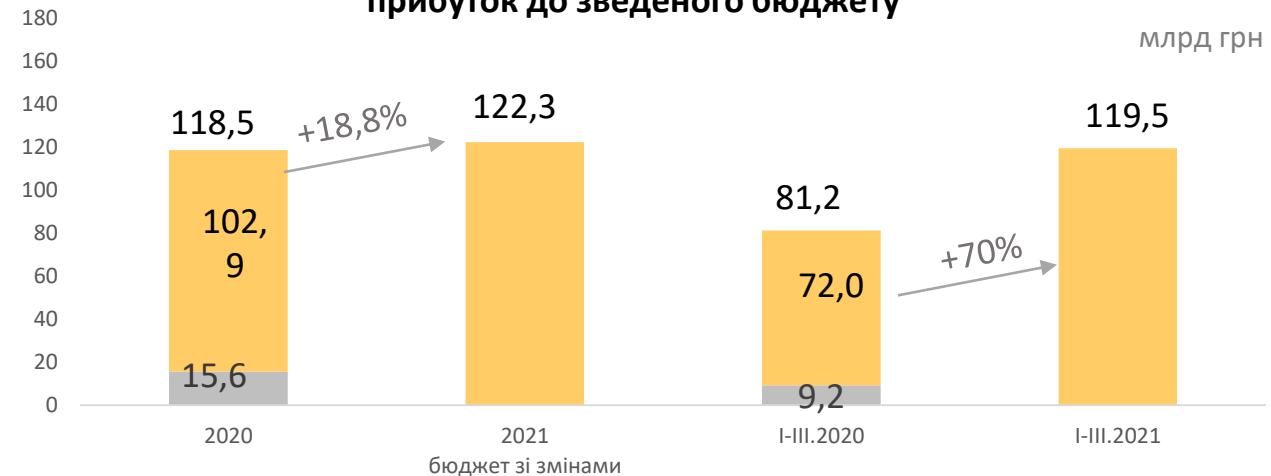

За січень-вересень 2021 року фактична сума надходжень від податку на прибуток збільшилася на 47,2% р/р або на 38,3 млрд грн і становила 119,5 млрд гривень. Основним фактором більших обсягів сплати податку у 2021 році проти 2020 року був значний ріст світової ціни на залізну руду (з 167 дол США у I кварталі до 200 дол США за тону у II кварталі 2021 року), що знайшло відображення у результатах декларування та сплати податку підприємствами металургійного комплексу. Приріст фактичної сплати податку за січень-вересень 2021 таких підприємств склав 29,4 млрд грн, порівняно з відповідним періодом 2020 року.

Прогнозна сума надходжень податку на прибуток на 2021 рік, яка врахована в зведеному бюджеті (з внесеними у травні змінами), становить 122,3 млрд грн, що більше фактичних надходжень 2020 року на 3,2%, але без врахування разових виплат НАК «Нафтогаз України» - більше на 18,8%.

Станом на 1 жовтня 2021 року сума переплати з податку на прибуток підприємств становила 22,4 млрд гривень. Це на 6,9 млрд грн менше ніж на 1 квітня 2016 року (після подачі платниками річних декларацій за 2015 рік, протягом якого вони сплачували щомісячні авансові платежі). Ріст переплати з 1 грудня 2020 року на 7,5 млрд грн в основному відбувся внаслідок проведення взаєморозрахунків у грудні 2020 року між НАК «Нафтогаз України», ПАТ «Укрнафта» та держбюджетом відповідно до Закону України від 17.11.2020 №1006-ІХ в рахунок майбутніх платежів з податку на прибуток.

Фактичні та прогнозні показники податку на прибуток до зведеного бюджету

■ В т.ч. податок на прибуток, сплачений НАК "Нафтогаз Україна" ■ Податок на прибуток підприємств
Джерело: Державна казначейська служба, НАК «Нафтогаз України», Міністерство фінансів

Сума переплати до зведеного бюджету станом на зазначену дату

Джерело: Державна податкова служба

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ (ПДВ)

Основна ставка податку на додану вартість у 2021 році не змінювалась і становила 20%.

З 1 березня 2021 року Законом України від 17.12.20 № 1115-IX встановлено ставку 14 відсотків по операціях з постачання на території України та з ввезення на митну територію України сільськогосподарської продукції.

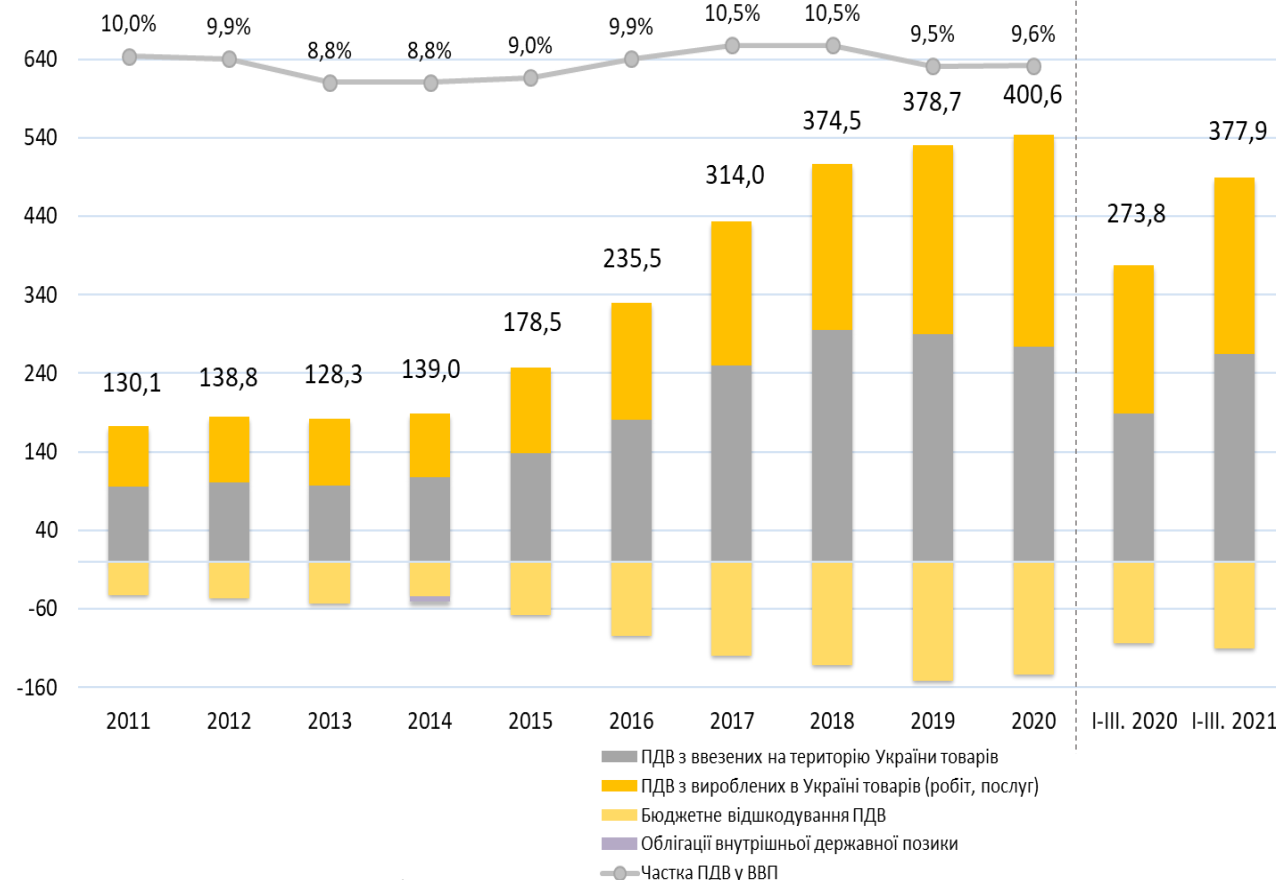
Обсяг надходжень від податку на додану вартість за січень – вересень 2021 рік збільшився порівняно з відповідним періодом 2020 року на 38,0% і становив 377,9 млрд гривень.

Збільшення надходжень передусім обумовлено продовженням у 2021 році позитивної динаміки у роздрібній торгівлі, поживленні зовнішньоекономічної діяльності незважаючи на високий ступінь невизначеності щодо подальшого розвитку пандемії та її впливу на світову економіку, а саме:

- суттєвим зростанням імпорту товарів у гривневому еквіваленті у січні – вересні 2021 року, на 36,7 % порівняно з січнем – вереснем 2020 року;
- надходженням податку від розмитнення природного газу, який в попередніх періодах був поміщений у митний режим митного складу (4,0 млрд грн), а також від часткового завершення митного оформлення природного газу, що ввезений ПАТ «НАК Нафтогаз України» протягом 2014-2015 років відповідно до зовнішньоекономічного договору з ВАТ «Газпром» (3,0 млрд грн);
- збільшенням обсягів роздрібногo товарообороту підприємств роздрібної торгівлі, на 12,3% р/р у порівнянних цінах;
- ростом тарифів та цін на споживчому ринку (індекс споживчих цін за січень – вересень 2021 року склав 109,0%).

Надходження податку на додану вартість, %

млрд грн

Джерело: Державна казначейська служба

Приріст надходжень від податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) у січні – вересні 2021 року до відповідного періоду 2020 року склав 18,8%, податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів – 39,9%, бюджетне відшкодування податку на додану вартість збільшилось на 6,5%.

Пожвавлення економічного зростання, зростання цін на споживчому ринку, сприятлива зовнішня кон'юнктура, пом'якшення карантинних обмежень у II-III кварталах 2021 року позитивно вплинули на економічну активність та надходження до бюджету.

Найбільше у січні – вересні 2021 року порівняно з січнем – вереснем 2020 року зросли ціни на соняшникову олію (+61,6%), яйця (+57,0%), цукор (+71,9%).

Крім цього, на 36,6% збільшились тарифи на електроенергію, каналізацію – на 20,4%, водопостачання – на 13,6%; відбулось подорожчання природного газу на 89,8%, палива та мастил на 21,8%; зросли ціни реалізації аграрної продукції підприємствами на 48,1%, у тому числі: продукції рослинництва – на 52,3%, тваринництва – на 22,1%.

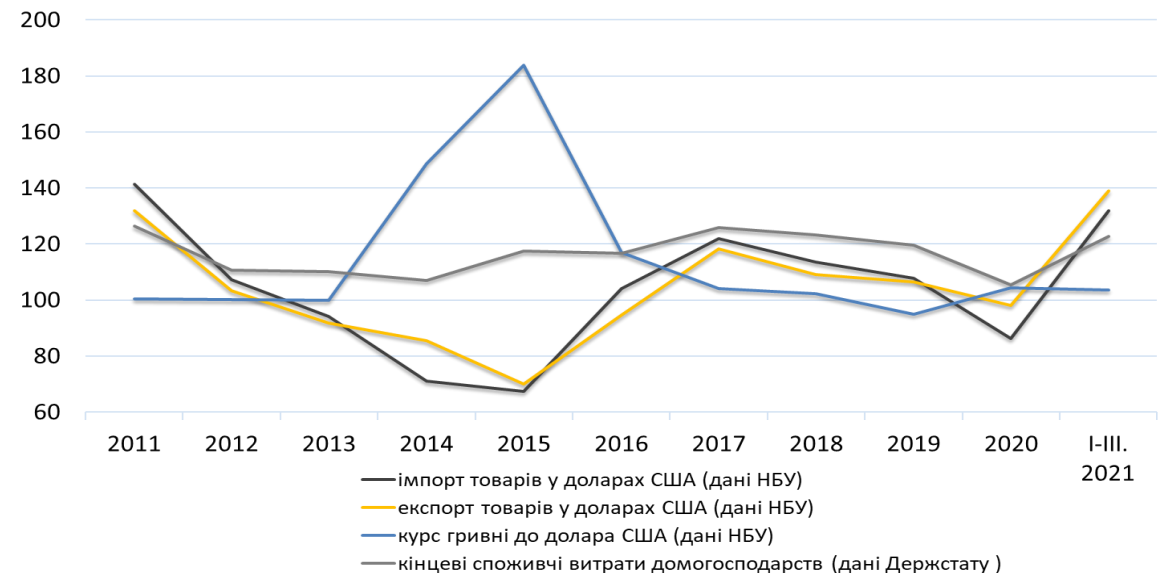
Обсяг сум податку на додану вартість, заявлених до відшкодування з бюджету, за січень - вересень 2021 року збільшився на 17,8% при збільшенні обсягів експорту товарів та послуг у гривневому еквіваленті на 37,1% р/р.

Зміна надходжень та відшкодування податку на додану вартість, %

Джерело: Державна казначейська служба

Зміна окремих макропоказників економічного розвитку, %

Джерело: Державна служба статистики, Національний банк

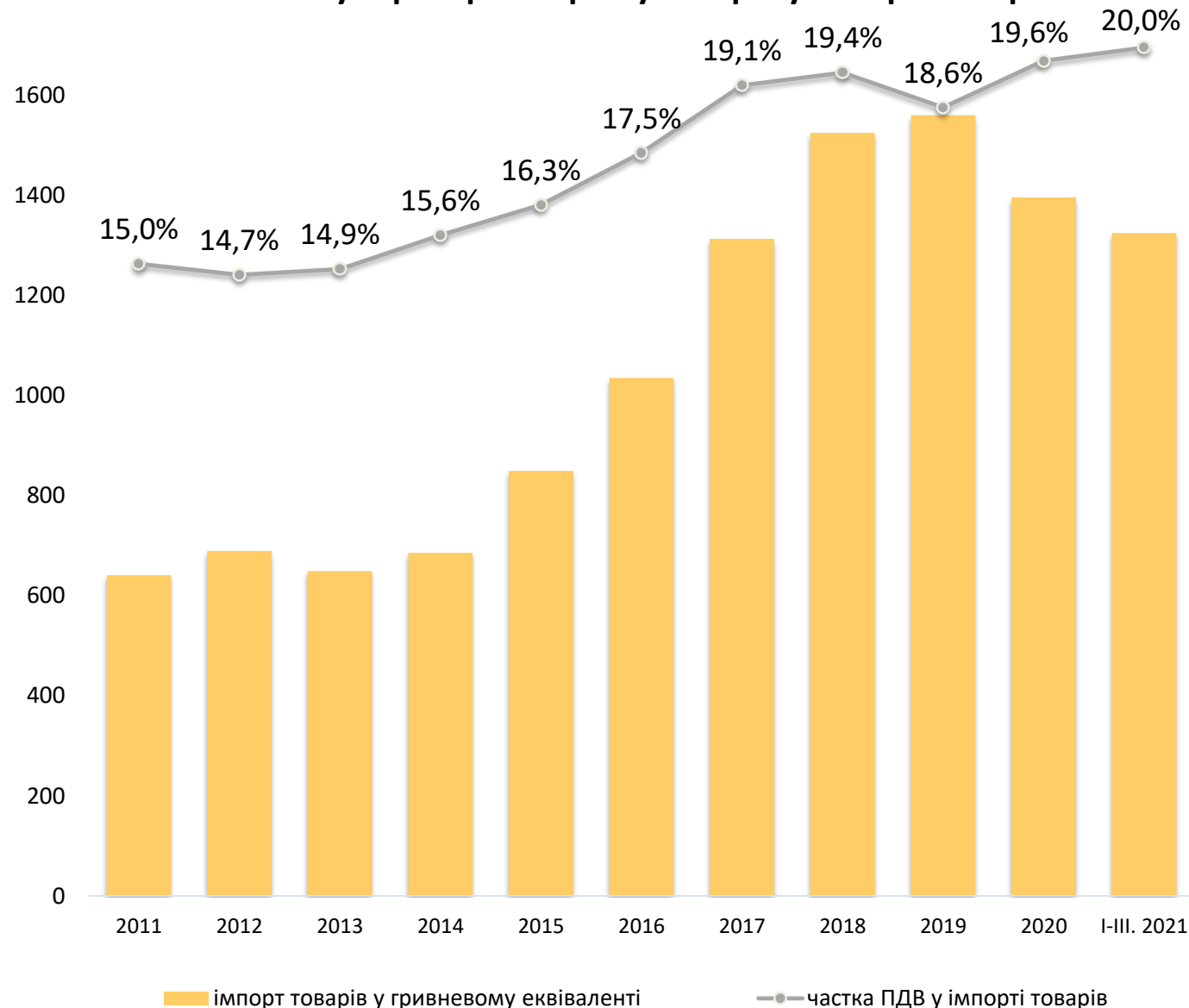
Доходи державного бюджету від податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів у січні – вересні 2021 року збільшилися на 39,9%, обсяги імпорту товарів у доларах США – на 31,9%, а офіційний середній курс гривні до долара США зріс на 3,7% порівняно з відповідним періодом 2020 року.

Починаючи з 01 березня 2021 року згідно із Законом № 1115-IX від 17.12.20 встановлено ставку податку 14 відсотків по операціях з ввезення на митну територію України сільськогосподарської продукції, а саме: живі тварини, молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження, зернові культури, насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж.

Законом від 01.07.2021 № 1600-IX з даного переліку деякі товари було виключено. З 01.08.2021 за ставкою 14 % оподатковуються операції з ввезення на митну територію України сільськогосподарської продукції: пшениці та жита, ячменю, кукурудзи, соєвих бобів, свиріпи або ріпаку, соняшнику, що класифікується за кодами згідно з УКТ ЗЕД: 1001, 1003, 1005, 1201, 1205, 1206 00.

Часткова сплата НАК «Нафтогаз України» 3 млрд грн за імпортований у 2014-2015 роках природний газ збільшила питому вагу надходжень податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів у обсягах імпорту товарів за січень – вересень 2021 року до 19,9%, оскільки за методологією платіжного балансу цей імпорт відобразився у звітності 2014 – 2015 років.

Частка надходжень податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів у імпорті товарів

Джерело: Національний банк, Державна казначейська служба

Обсяги імпорту за січень – вересень 2021 року порівняно з аналогічним періодом попереднього року зросли практично по всіх складових імпорту.

Найбільший ріст імпорту відбувся по таких товарних групах: «Палива мінеральні; нафта та продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні» на 3678 млн дол США, або на 64,3%; «Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання» на 1414 млн дол США, або на 36,9%; «Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини» на 1295 млн дол США, або на 31,5%; «Пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них» на 742 млн дол США, або на 40,2%, та «Чорні метали та вироби з них» на 322 млн дол США, або на 42,5%.

У березні-вересні 2021 року по товарах, що оподатковувались за ставкою 14 %, надійшло до державного бюджету податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів на 21,6% менше порівняно з відповідним періодом 2020 року при збільшенні обсягів імпорту зазначених товарів (у доларовому еквіваленті) на 32,0%.

У січні–вересні 2021 року фактичні надходження податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів зросли на 75,4 млрд грн, або на 39,9%, і склали 264,2 млрд грн.

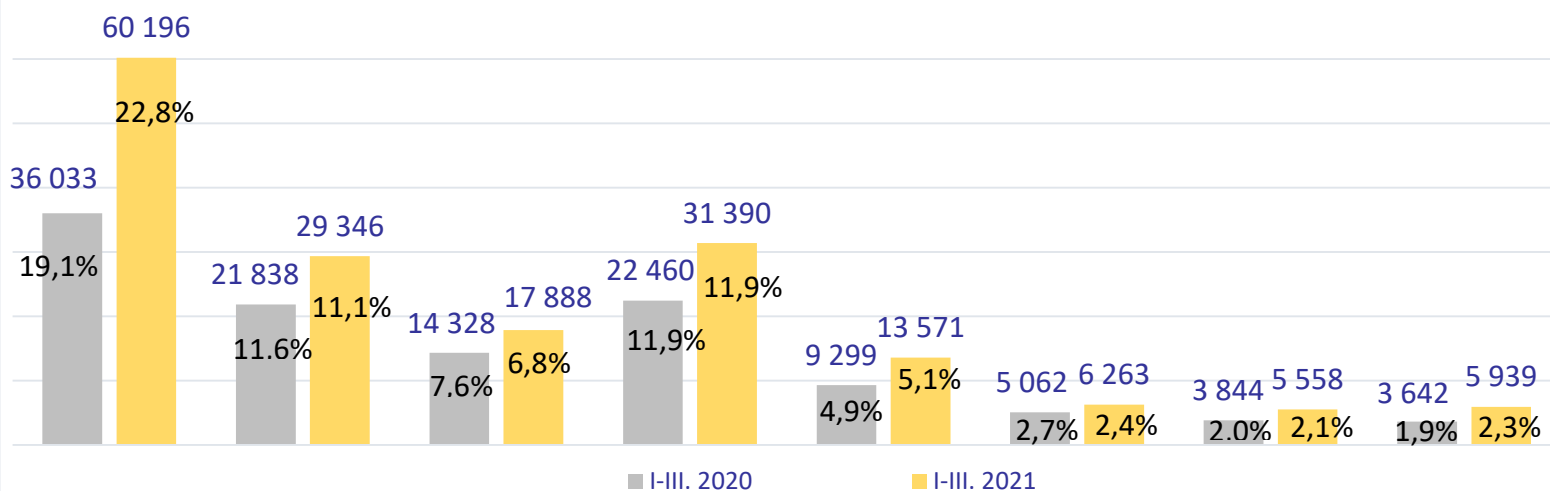
Обсяг імпорту товарів за товарними групами та частка у загальному обсязі імпорту

млн дол США

Надходження імпортного ПДВ та частка у загальному обсязі надходжень імпортного ПДВ

млн грн

Джерело: Державна митна служба України

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

За січень-вересень 2021 року надходження акцизного податку до зведеного бюджету становили 130,5 млрд грн, що на 20,9 млрд грн, або на 19,1% більше, ніж за відповідний період минулого року:

- надходження до державного бюджету збільшились на 19,4% р/р, до 117,4 млрд грн;
- надходження до місцевих бюджетів збільшились на 16,6% р/р, до 13,1 млрд гривень.

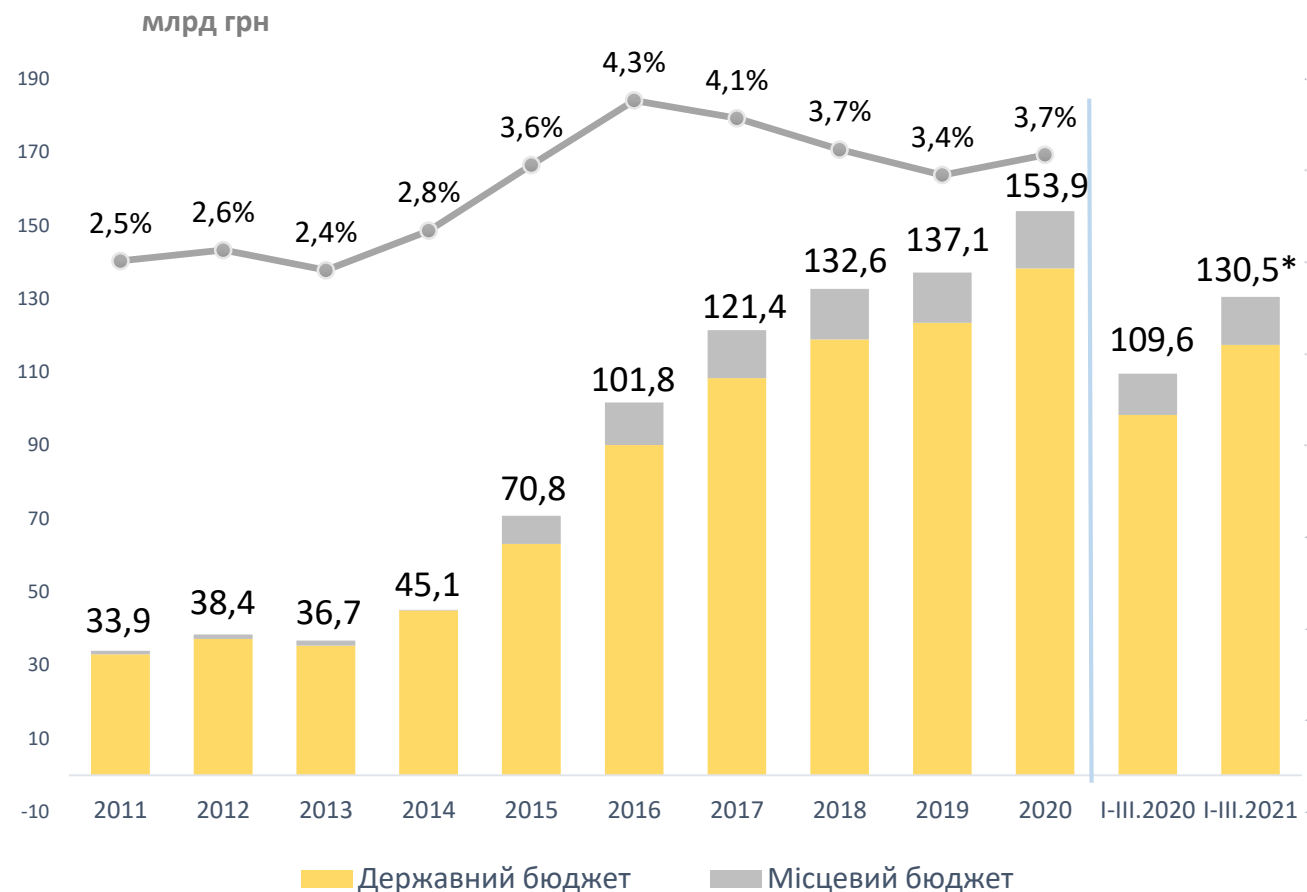
З 1 січня 2021 року на 20% зросли специфічні ставки та мінімальне акцизне податкове зобов'язання з тютюнових виробів. Зокрема, мінімальне акцизне податкове зобов'язання зросло з 1213,61 до 1456,33 грн за 1000 шт.

Крім того, з 1 січня 2021 року у 4,3 рази зросла ставка на тютюновмісні вироби для електричного нагрівання (ТВЕН), за рахунок чого ставки на ТВЕН приведені до розміру мінімального акцизного податкового зобов'язання з сигарет з фільтром та без фільтру.

Решта ставок не змінювалася і становила, зокрема:

- лікєро-горілчані вироби – 126,96 грн за 1 л 100% спирту;
- пиво – 2,78 грн за 1 л;
- бензини – 213,5 євро за 1000 л;
- дизельне паливо – 139,5 євро за 1000 л;
- скраплений газ – 52,0 євро за 1000 л;
- електрична енергія – 3,2% від вартості реалізації.

Надходження акцизного податку до зведеного бюджету та їх частка у ВВП

Джерело: Державна казначейська служба

* З врахуванням коштів від акцизного податку з пального у сумі 2,7 млрд грн, накопичених протягом липня-вересня 2021 року на окремому рахунку Казначейства, для перерахування місцевим бюджетам

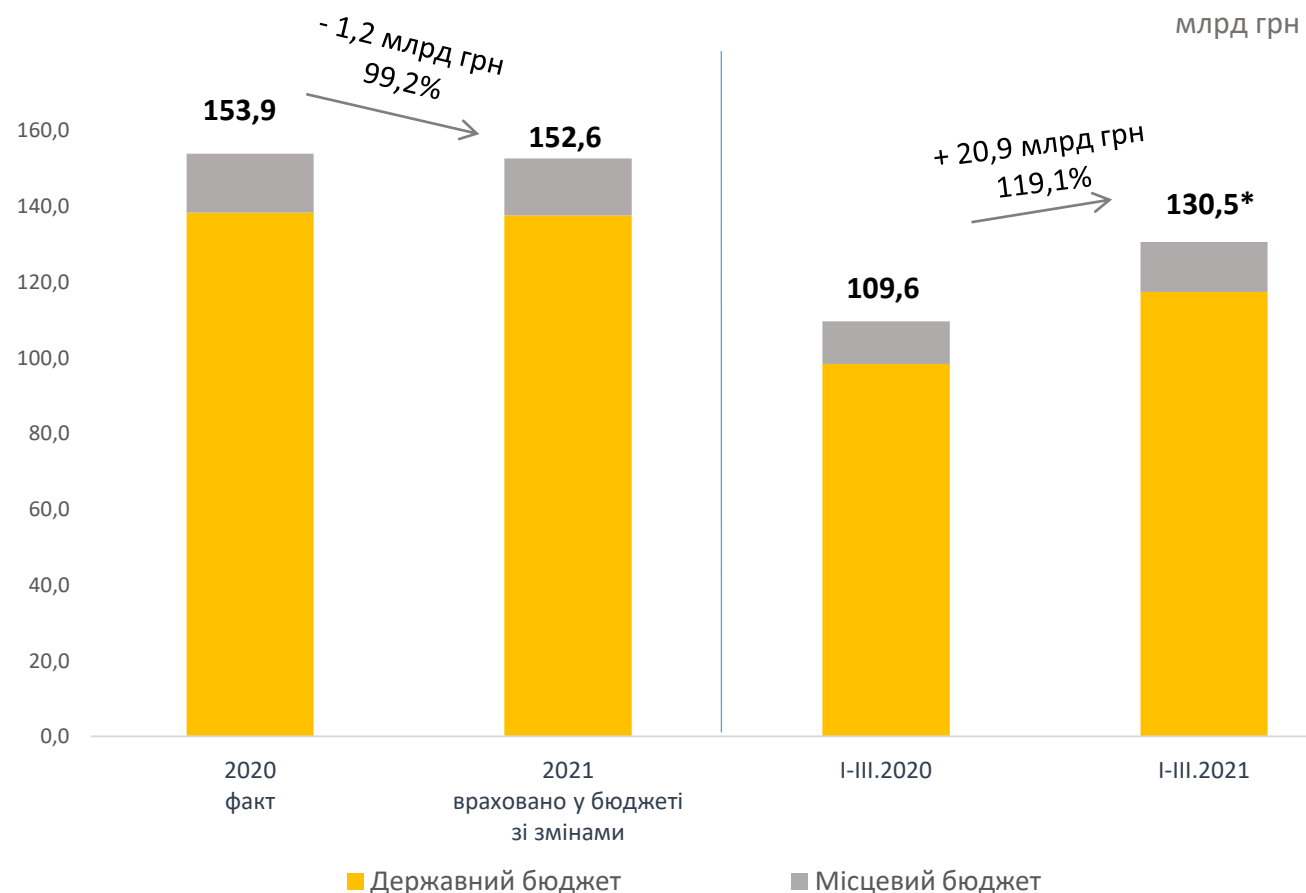
У січні-вересні 2021 року зростання на 19,1% р/р надходжень акцизного податку до зведеного бюджету передусім пояснюється збільшенням надходжень з пального та транспортних засобів за рахунок зростання курсу гривні до євро на 10,4% до відповідного періоду минулого року, а також збільшенням у січні-вересні 2021 року до відповідного періоду минулого року обсягу імпорту транспортних засобів у 1,4 рази та обсягу реалізації пального на 3,5%.

Також прийняття Закону України від 15.04.2021 № 1402-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо справляння податків і зборів, інших обов'язкових платежів, об'єктом оподаткування яких є транспортні засоби» забезпечило 972,9 млн грн додаткових надходжень акцизного податку у січні-вересні 2021 року. Зазначений акцизний податок у 2021 році спрямовано на заходи щодо запобігання виникненню та поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, а також на проведення вакцинації від зазначеної хвороби.

Затверджена сума акцизного податку до зведеного бюджету на 2021 рік (з внесеними у квітні 2021 року змінами) становила 152,6 млрд грн і не враховувала такого суттєвого збільшення імпорту транспортних засобів та зростання реалізації пального.

За підсумками 2021 року очікується перевиконання показників акцизного податку з палива та транспортних засобів.

Надходження акцизного податку у 2020-2021 роках (Зведений бюджет)

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

* З врахуванням коштів від акцизного податку з пального у сумі 2,7 млрд грн, накопичених протягом липня-вересня 2021 року на окремому рахунку Казначейства, для перерахування місцевим бюджетам

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

У січні-вересні 2021 року збільшилась питома вага надходжень акцизного податку з інших товарів – до 9,4% (у 2020 році – 7,7%) за рахунок зростання акцизного податку з транспортних засобів у зв'язку із зростанням курсу гривні до євро та зростання обсягу імпорту транспортних засобів у 1,4 рази. Також збільшенню надходжень акцизного податку з транспортних засобів сприяло прийняття Закону України від 15.04.2021 № 1402, яким запроваджено тимчасові пільгові ставки акцизного податку для розмитнення вживаних автомобілів з європейською реєстрацією, яким понад 5 років, що були ввезені на територію України до 31.12.2020.

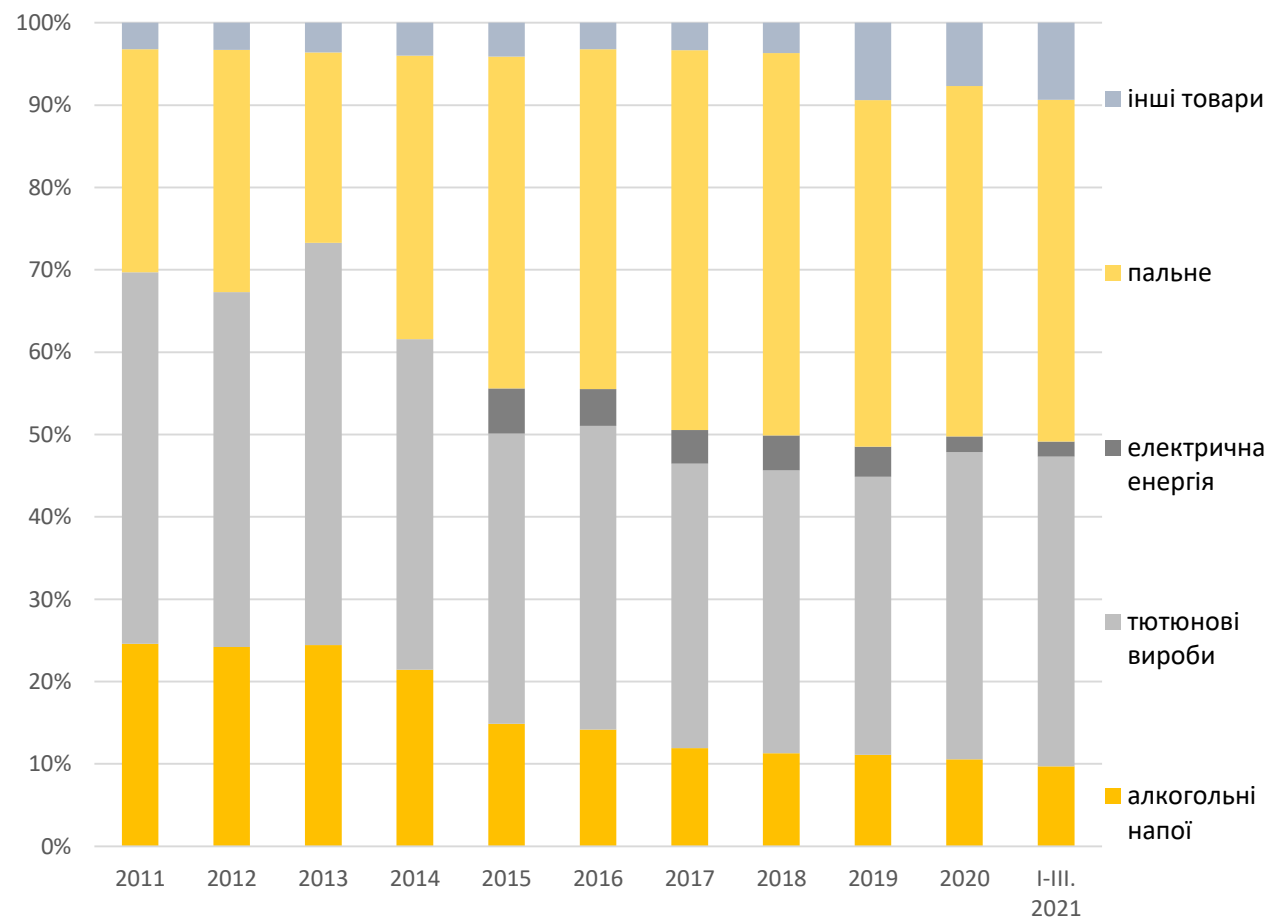
Питома вага надходжень акцизного податку з тютюнових виробів у січні-вересні 2021 року зросла до 37,6% (у 2020 році – 37,3%).

При цьому у січні-вересні 2021 року відбулося зменшення питомої ваги надходжень акцизного податку з пального – до 41,5% (у 2020 році – 42,5%), незважаючи на зростання надходжень до відповідного періоду минулого року на 17,3%.

Також у січні-вересні 2021 року відбулося зменшення питомої ваги надходжень акцизного податку з алкогольних напоїв – до 9,7% (у 2020 році – 10,6%), незважаючи на зростання надходжень до відповідного періоду минулого року на 6,9%.

Питома вага надходжень акцизного податку з електричної енергії у січні-вересні 2021 року майже не змінилась (у 2020 році – 1,9%; у січні-вересні 2021р. – 1,8%).

Структура надходжень акцизного податку до зведеного бюджету без урахування акцизного податку з роздрібною торгівлі

Джерело: Державна казначейська служба

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ПАЛЬНОГО

Надходження акцизного податку з пального до зведеного бюджету та обсяги його реалізації

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

* З врахуванням коштів від акцизного податку з пального у сумі 2,7 млрд грн, накопичених протягом липня-вересня 2021 року на окремому рахунку Казначейства, для перерахування місцевим бюджетам

У січні-вересні 2021 року надходження до зведеного бюджету акцизного податку з пального склали 51,6 млрд грн, збільшившись до відповідного періоду минулого року на 7,6 млрд грн, або на 17,3%. Причиною цього стало, передусім, зростання у січні-вересні 2021 року курсу гривні до євро на 10,4% до відповідного періоду минулого року та зростання обсягів реалізації пального на 3,5%.

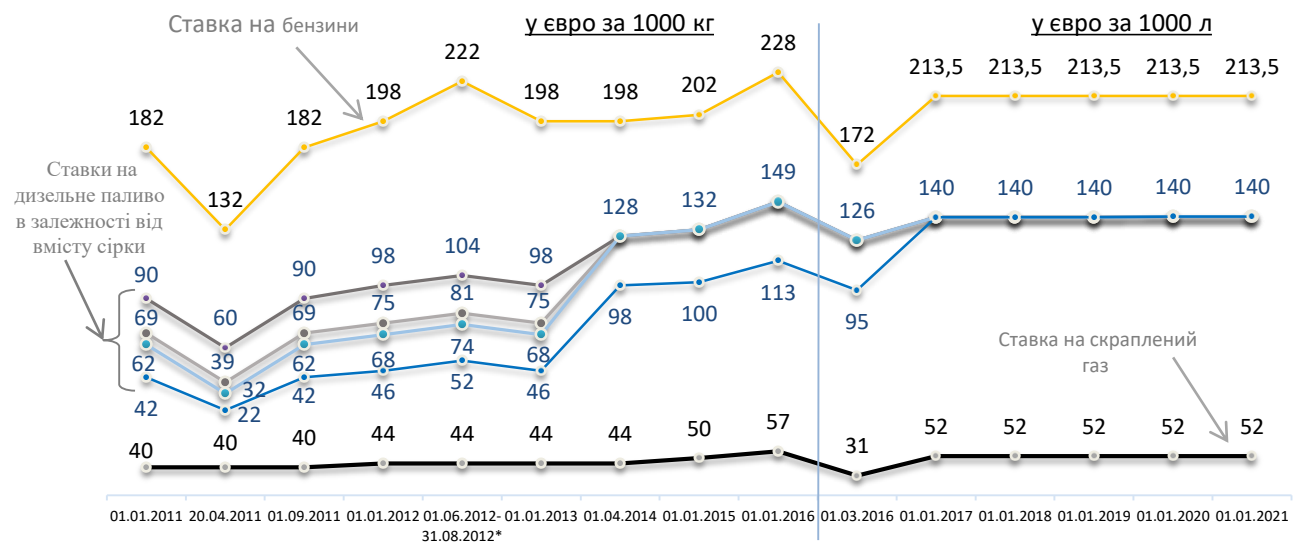
При цьому обсяги реалізації бензину, який оподатковується за вищою ставкою, зросли на 17,7%, на відміну від скрапленого газу та дизпалива, обсяги реалізації яких залишилися на рівні 2020 року.

У 2018-2021 роках ставки акцизного податку на пальне не змінювались і залишались на рівні 2017 року.

У 2016 році ставки акцизного податку на пальне переведено в інші одиниці виміру (з євро за 1000 кг у євро за 1000 л) без збільшення податкового навантаження, а саме розмір ставки скориговано на коефіцієнт переведення кілограмів у літри.

У 2014 році запроваджено замість чотирьох ставок дві ставки акцизного податку на дизельне паливо, а у 2017 році, замість двох, єдину ставку.

Ставки акцизного податку

* - з 01.06.2012 по 31.08.2012 середня ставка з врахуванням декадного коригування, в залежності від середньої ціни одного бареля нафти «Brent (DTD)», що склалася на біржі ICE за попередню декаду

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ПАЛЬНОГО

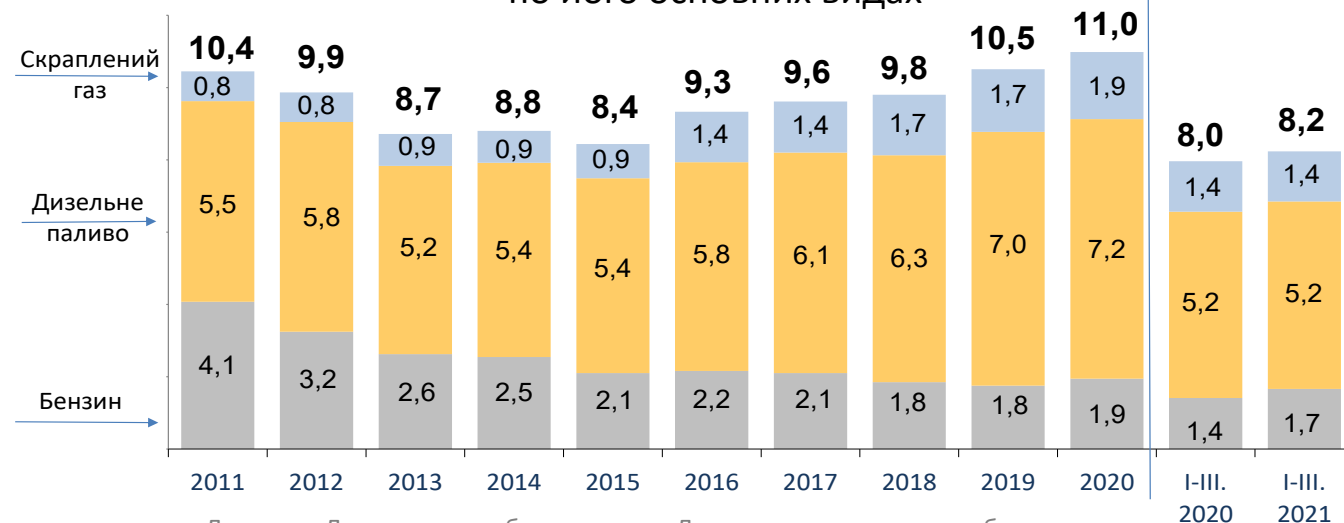
За січень-вересень 2021 року обсяги реалізації пального (бензину, дизпалива, скрапленого газу) зросли на 3,5% проти відповідного періоду минулого року.

Основну частину загального обсягу реалізації пального займає дизпаливо. При цьому у січні-вересні 2021 року відбулося зменшення частки дизпалива до 62,9% (у 2020 році – 65,4%).

Водночас, частка бензину зросла до 20,2% (у 2020 році – 17,7%), скрапленого газу залишилась на рівні 2020 року у розмірі 16,9%.

У січні-вересні 2021 року, як і у попередніх роках, ринок пального наповнювався в основному за рахунок імпорту. Зокрема, частка імпортованого пального становила 78,4% від загального обсягу реалізації пального і зменшилась, порівняно з відповідним періодом минулого року, на 0,5 відсоткових пункти.

Структура реалізації пального по його основних видах

Джерело: Державна служба статистики, Державна податкова служба

Реалізація основних видів пального (бензину, дизельне паливо, скраплений газ) по його походженню

* Реалізація = виробництво+ експорт+імпорт

Джерело: Державна служба статистики, Державна податкова служба

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ

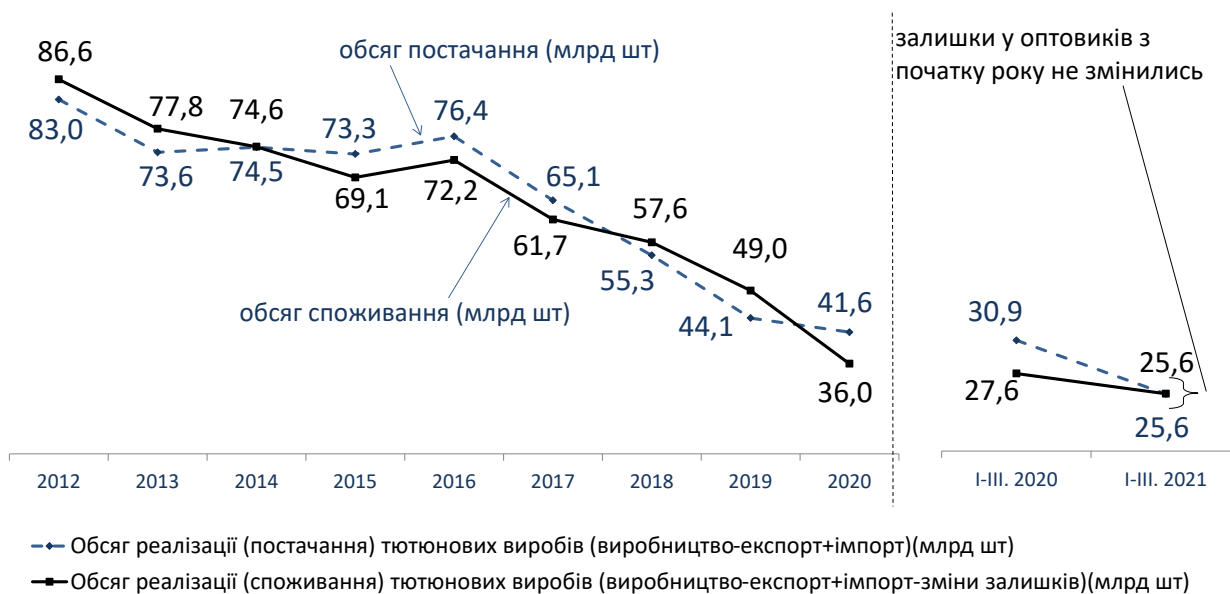

У січні-вересні 2021 року надходження акцизного податку з тютюнових виробів зросло на 18,7% до відповідного періоду минулого року та склали 46,7 млрд гривень.

За 9 місяців 2021 року відбулося зростання специфічних ставок та мінімального акцизного податкового зобов'язання з тютюнових виробів (сигарет) на 20,0%, специфічної ставки на ТВЕН - у 4,3 рази.

Обсяги виробництва тютюнових виробів (сигарет) у січні-вересні 2021 року зменшились проти відповідного періоду минулого року на 11,6%, або на 5,6 млрд штук. Одночасно обсяги експорту зменшились на 2,9%, або на 0,5 млрд штук, обсяги імпорту – на 22,8%, або на 0,2 млрд штук. Залишки на складах оптовиків з початку року не змінилися і становили на 1 жовтня 2021 року 19,1 млрд шт, або 4,7 місяця середньомісячного виробництва.

Показники по тютюнових виробках (сигаретах)

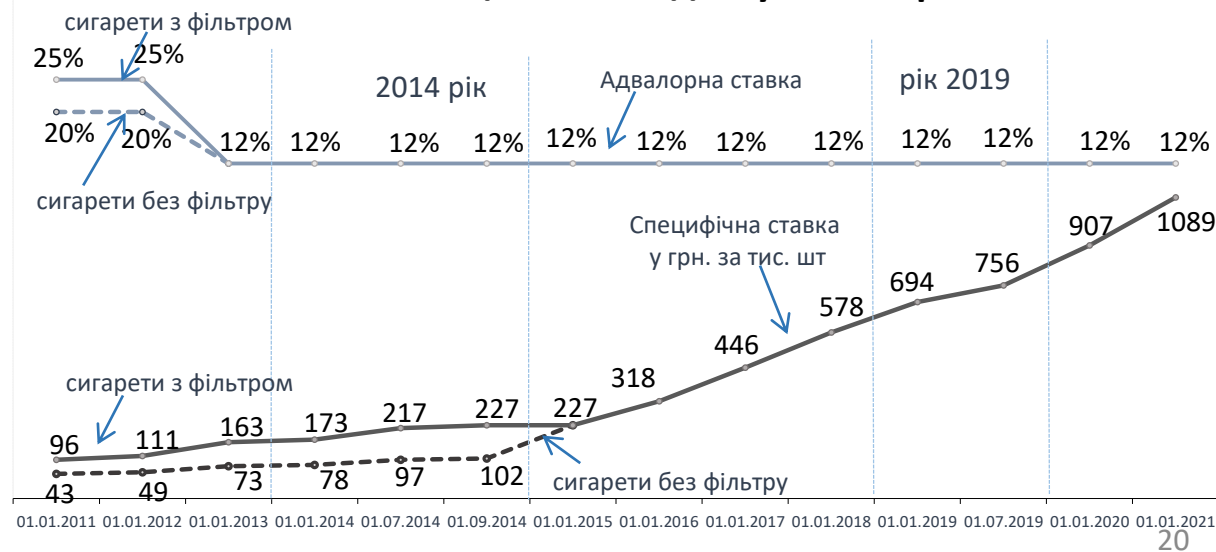
Джерело: Державна служба статистики, Державна податкова служба

Надходження акцизного податку з тютюнових виробів до держбюджету та обсяги їх реалізації

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

Ставки акцизного податку на сигарети

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ

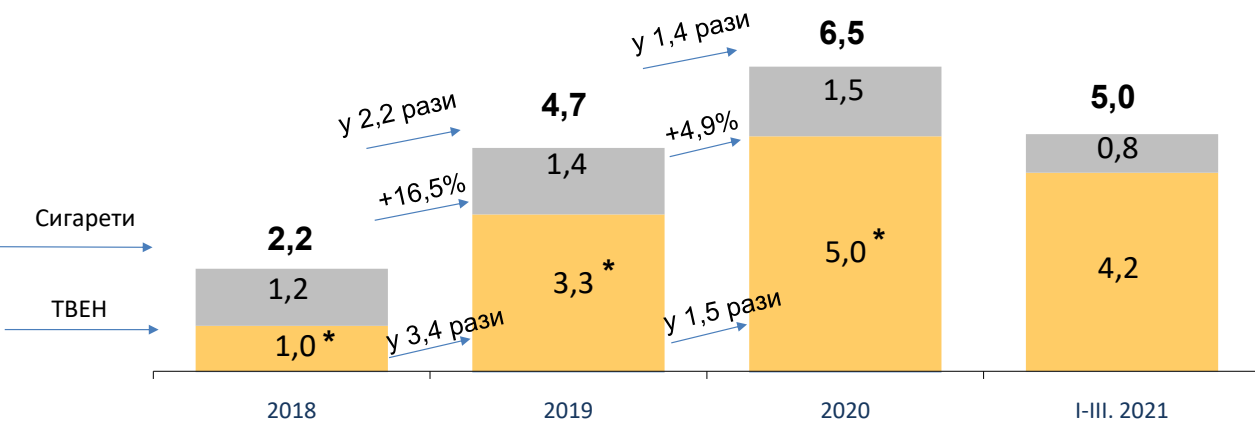
У січні-вересні 2021 року надходження акцизного податку з ввезених тютюнових виробів зросли у 5,3 рази до відповідного періоду минулого року та склали 10,8 млрд гривень.

Протягом останніх двох років спостерігається значне (у п'ять разів) зростання обсягів імпорту тютюновмісних виробів для електричного нагрівання (ТВЕН), в т. ч. у 2019 році – в 3,4 рази, у 2020 році – ще у 1,5 рази. Суттєве збільшення імпорту ТВЕН витіснило споживання сигарет, які у минулих роках оподатковувалися за вищою ставкою акцизного податку.

З 1 січня 2021 року ставка акцизного податку на ТВЕН зросла у 4,3 рази і зрівнялася з класичними сигаретами, при цьому обсяги імпорту ТВЕН продовжують зростати, що призвело до збільшення надходжень у 5,5 рази.

Обсяг імпорту сигарет та ТВЕН

млрд шт

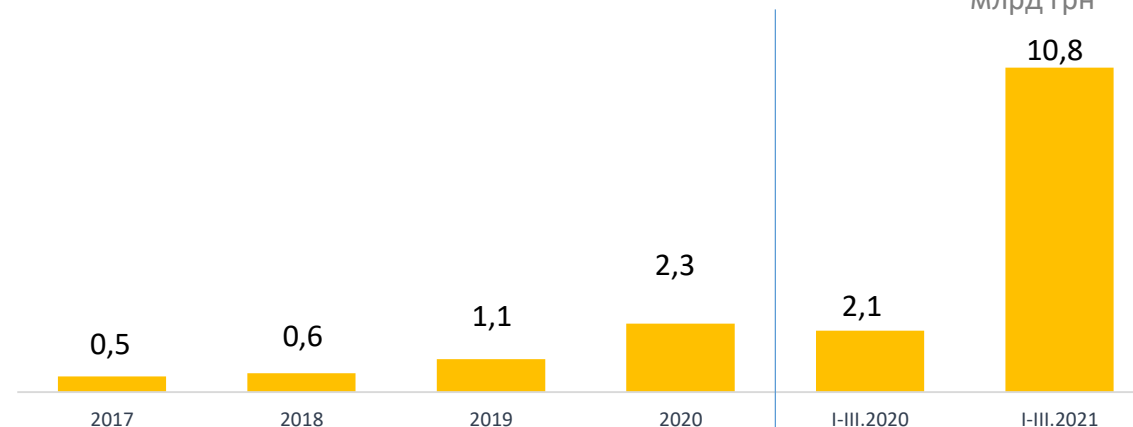

* - кількість переведена у млрд шт з врахуванням, що вага тютюну в 1 стіку ТВЕН 0,3 грама

Джерело: Державна служба статистики, Державна податкова служба

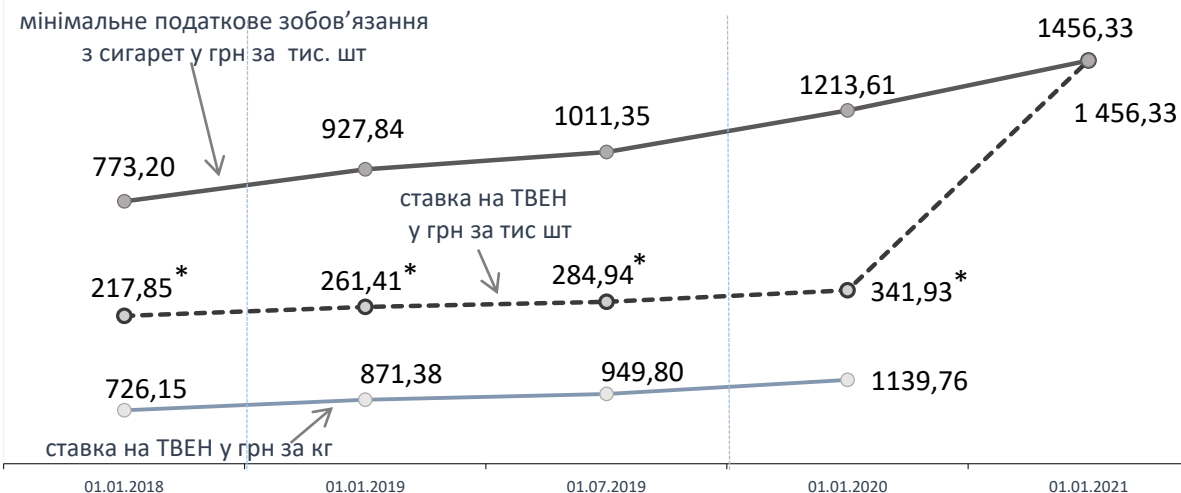
Надходження акцизного податку з ввезених тютюнових виробів

млрд грн

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

Ставки акцизного податку на сигарети та ТВЕН

* - ставки переведені у грн за тис шт з врахуванням, що вага тютюну в 1 стіку ТВЕН 0,3 грама

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ЛІКЕРО-ГОРІЛЧАНИХ ВИРОБІВ

У 2018-2021 роках ставка акцизного податку на лікєро-горілчані вироби не змінювалась і залишилась на рівні 2017 року.

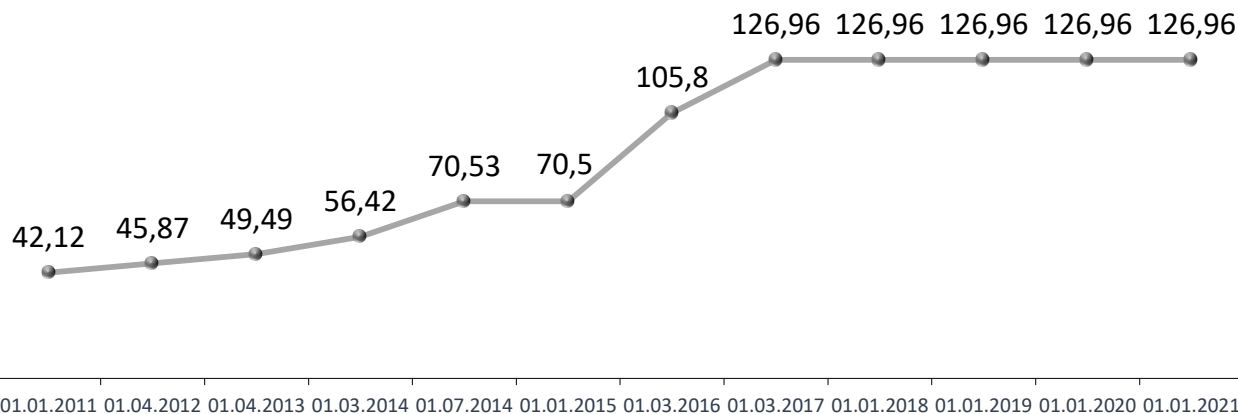
У січні-вересні 2021 року надходження акцизного податку з лікєро-горілчаної продукції зросли на 13,8% до відповідного періоду минулого року та склали 6,4 млрд гривень.

Обсяги виробництва лікєро-горілчаних виробів у січні-вересні 2021 року проти відповідного періоду минулого року зросли на 2,4%, а імпорту зросли на 33,0%, або на 1,3 млн дал.

При цьому обсяги експорту лікєро-горілчаних виробів зросли проти відповідного періоду минулого року на 6,4%, або на 0,1 млн дал.

На рівень споживання лікєро-горілчаних напоїв також впливає рівень цін на таку продукції, що регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 30.10.2008 №957 «Про встановлення розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на окремі види алкогольних напоїв», але протягом 2020 року та січня-вересня 2021 року зміни до неї щодо лікєро-горілчаних напоїв не вносились.

Ставки акцизного податку на горілчані вироби (грн за 1л 100% спирту)

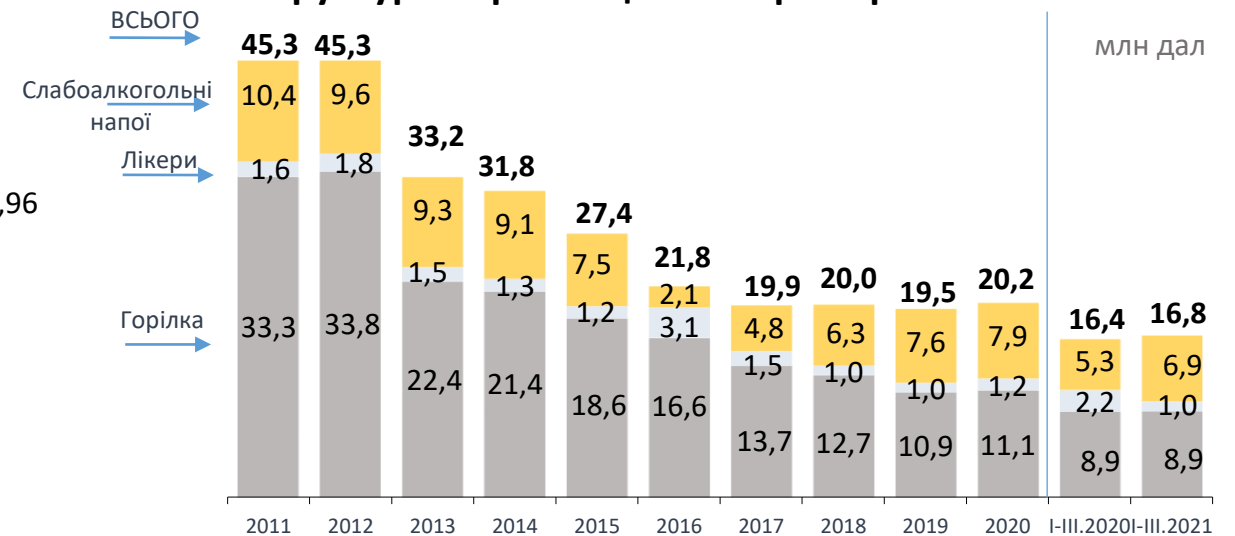

Надходження акцизного податку з лікєро-горілчаних виробів до державного бюджету та обсяги їх реалізації

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

Структура виробництва лікєро-горілчаних напоїв

Джерело: Державна служба статистики, Міністерство фінансів

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК з ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

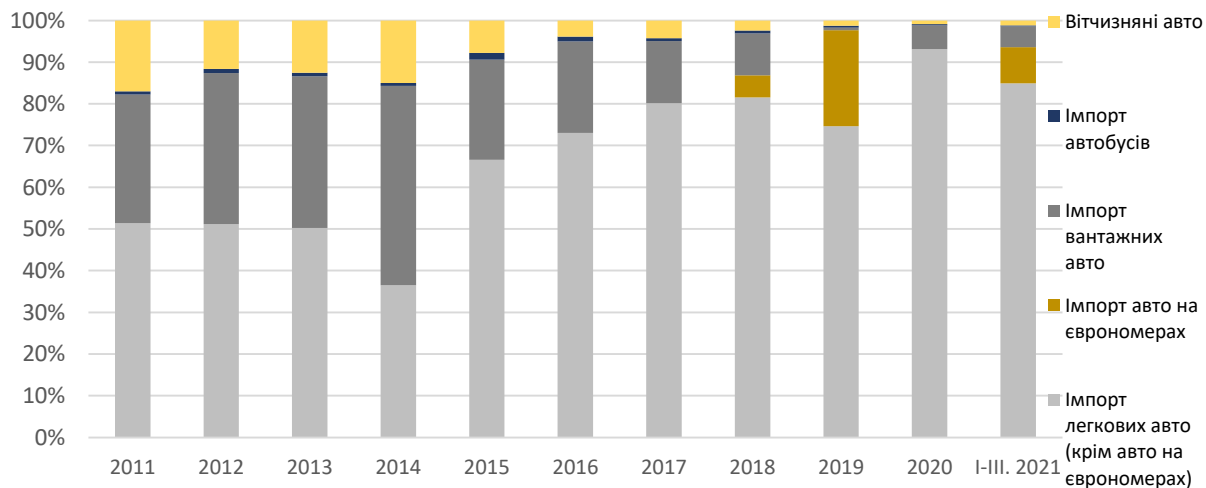
У січні-вересні 2021 року надходження до зведеного бюджету акцизного податку з транспортних засобів склали 11,5 млрд грн та зросли на 4,2 млрд грн, або у 1,6 рази р/р.

При цьому обсяги реалізації транспортних засобів у січні-вересні 2021 року зросли на 39,1% р/р, а курс гривні по відношенню до євро збільшився з 29,8 грн/євро у січні-вересні 2020 року до 32,9 грн/євро у січні-вересні 2021 року (на 10,4%).

Законом України від 15.04.2021 № 1402 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо справляння податків і зборів, інших обов'язкових платежів, об'єктом оподаткування яких є транспортні засоби» з 15.06.2021 по 08.02.2022 запроваджено тимчасові пільгові ставки акцизного податку для розмитнення вживаних автомобілів з європейською реєстрацією, яким понад 5 років, що були ввезені на територію України до 31.12.2020.

Починаючи з 2015 року частка імпортованих легкових автомобілів є домінуючою і в останні роки сягає понад 90%.

Структура обсягів реалізації транспортних засобів (легкових та вантажних автомобілів, автобусів)

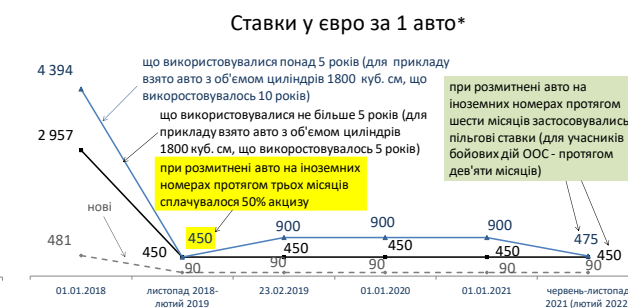
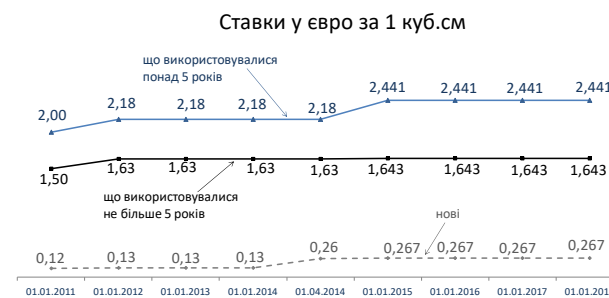
Джерело: Державна служба статистики, Державна митна служба

Надходження акцизного податку з транспортних засобів до держбюджету та обсяги їх реалізації

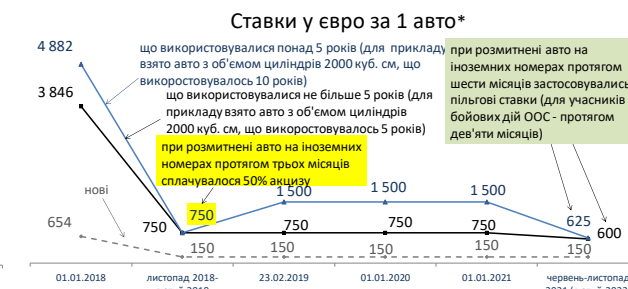
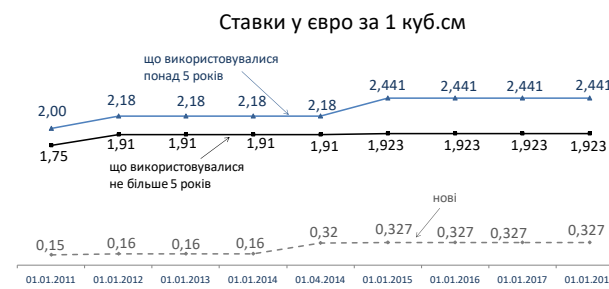

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

Ставки акцизного податку на легкові автомобілі з бензиновим двигуном з об'ємом циліндрів від 1500 до 2200 куб. см

Ставки акцизного податку на легкові автомобілі з дизельним двигуном з об'ємом циліндрів від 1500 до 2500 куб. см

* - для співставлення ставки приведено у розрахунку на 1 авто

РЕНТНА ПЛАТА ЗА ВИДОБУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ

За січень-вересень 2021 року надходження від рентної плати за користування надрами для видобування природного газу до зведеного бюджету становили 27,5 млрд грн, що на 15,7 млрд грн або у 2,3 рази більше ніж за відповідний період 2020 року.

Суттєве збільшення надходжень в основному обумовлено збільшенням:

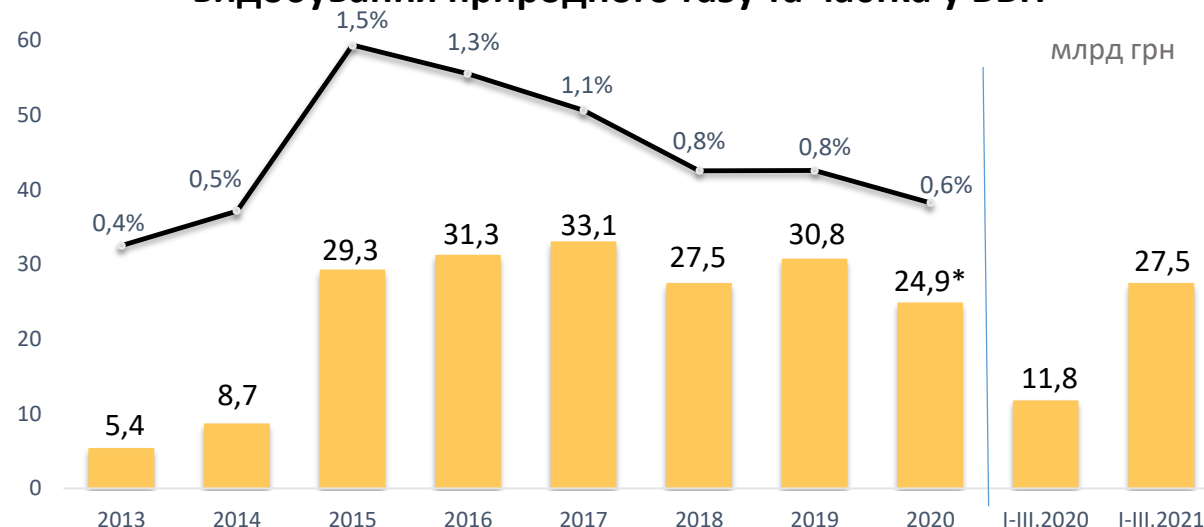
- у 2,5 рази середньої митної вартості імпортованого природного газу: з 130,8 (січень-вересень 2020 р.) до 324,4 (січень-вересень 2021 р.) дол. США за 1000 м куб;
- у 2 рази середньої ціни реалізації газу: з 3367 (січень-травень 2020 р.) до 6822 (січень-травень 2021 р.) грн за 1000 м куб, що видобувався та реалізовувався суб'єктом ринку природного газу, на якого до 20 травня 2021 року були покладені спеціальні обов'язки щодо формування ресурсу природного газу для виробників теплової енергії.

Починаючи з червня 2021 року при розрахунку рентної плати вже застосовувалась ціна середньої митної вартості імпортованого природного газу.

Поряд з цим, відбулось зменшення видобутку природного газу в Україні. Так, за січень-вересень 2021 року видобуток зменшився, порівняно з січнем-вереснем 2020 роком, на 3,2% (0,5 млрд м куб) до 14,8 млрд куб.

Зокрема, видобуток газу найбільшою газовидобувною компанією України – «Укргазвидобування» – за січень-вересень 2021 року зменшився на 4,8% (0,5 млрд м куб) і становив 10,2 млрд м куб.

Надходження рентної плати за користування надрами для видобування природного газу та частка у ВВП

* - з них 7,3 млрд грн сплачений борг ПАТ «Укрнафта» шляхом взаємозаліку відповідно до Закону України від 17.11.2020 № 1006-IX «Про внесення змін до Закону України про Державний бюджет України на 2020 рік»
Джерело: Державна казначейська служба

Видобуток природного газу

■ обсяг видобутого природного газу іншими видобувними компаніями

■ обсяг видобутого АТ "Укргазвидобування" природного газу

Джерело: Державна податкова служба України

РЕНТНА ПЛАТА ЗА ВИДОБУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ

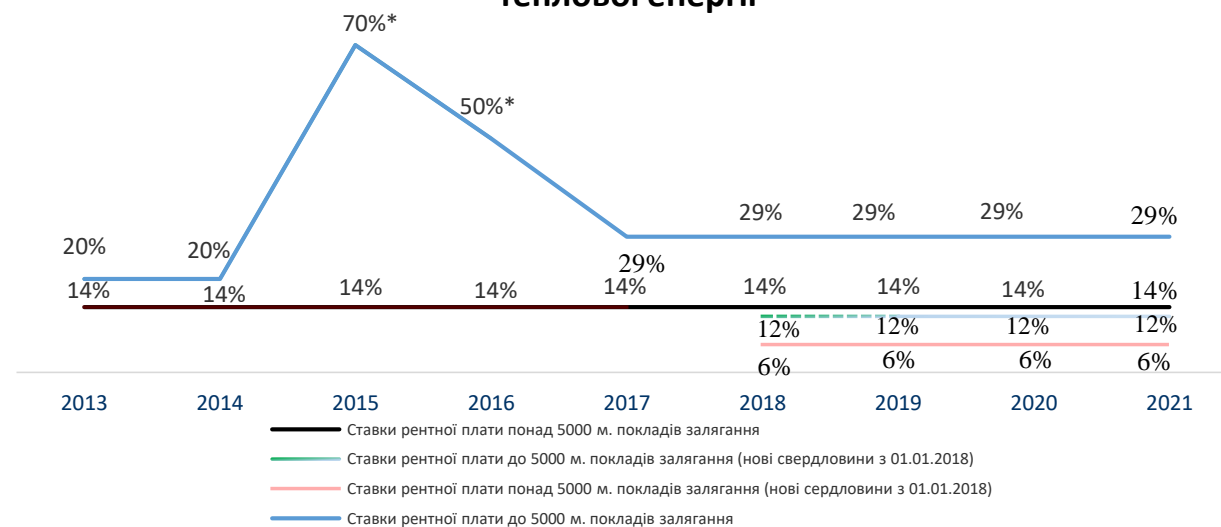
У 2021 році ставки рентної плати за користування надрами для видобування природного газу для забезпечення побутових споживачів та виробників теплової енергії залишилися на рівні 2020 року і становлять:

- з покладів до 5000 м:
 - свердловини відкриті до 2018 року – 29%;
 - нові свердловини відкриті з 2018 року – 12%;
- з покладів понад 5000 м:
 - свердловини відкриті до 2018 року – 14%;
 - нові свердловини відкриті з 2018 року – 6%.

Ціна реалізації визначалась відповідно до статті 252.8 Податкового кодексу України для газу природного, що видобувався та реалізувався суб'єкту ринку природного газу, на якого Кабінетом Міністрів України на підставі Закону України «Про ринок природного газу» були покладені спеціальні обов'язки щодо формування ресурсу природного газу для побутових споживачів до 01 серпня 2020 року, а для виробників теплової енергії до 20 травня 2021 року.

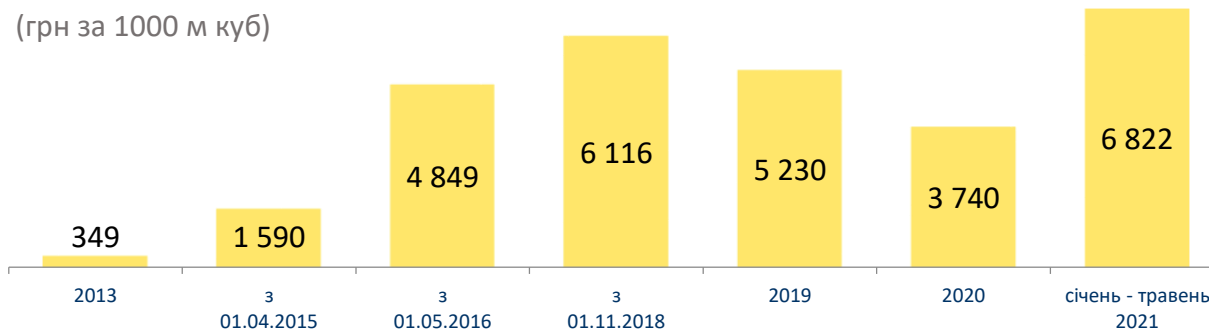
З 20 травня 2021 року для оподаткування рентною платою видобутку природного газу (незалежно від виду його постачання) застосовується середня митна вартість імпортованого природного газу.

Ставки рентної плати за користування надрами для видобування природного газу для забезпечення побутових споживачів та виробників теплової енергії

* ставка податку запроваджена з 1 квітня 2015, 2016 років згідно норм Податкового кодексу України

Середньорічна ціна природного газу для забезпечення побутових споживачів та виробників теплової енергії

Чинні постанови КМУ щодо ціни на природний газ:
 Постанова КМУ від 19.10.2018 № 867 (зі змінами) (діяла з 01.11.2018 до 20.05.2021);
 Постанова КМУ від 03.04.2019 № 293 (зі змінами) (діяла з 01.04.2019 до 01.06.2019);
 Постанова КМУ від 05.06.2019 № 485 (діяла з 01.06.2019 до 01.07.2020);
 Постанова КМУ від 18.01.2021 № 25 (гранична ціна для побутових споживачів на рівні 6990 грн з 01.02.2021 до 31.03.2021).
 Джерело: Державна податкова служба України

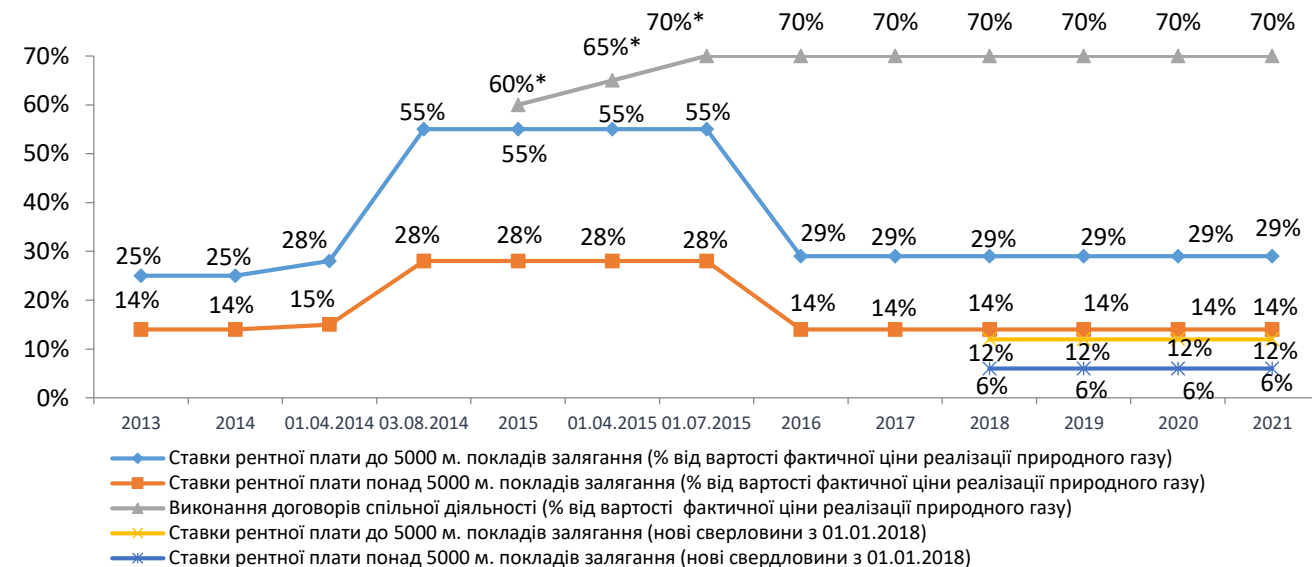
РЕНТНА ПЛАТА ЗА ВИДОБУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ

У 2021 році ставки рентної плати за видобування природного газу для інших цілей залишилися на рівні 2020 року і становлять:

- з покладів до 5000 м:
 - свердловини відкриті до 2018 року – 29%;
 - нові свердловини відкриті з 2018 року – 12%;
- з покладів понад 5000 м:
 - свердловини відкриті до 2018 року – 14%;
 - нові свердловини відкриті з 2018 року – 6%;
- виконання договорів про спільну діяльність – 70%.

Ставки рентної плати за користування надрами для видобування природного газу для інших цілей (промислових споживачів)

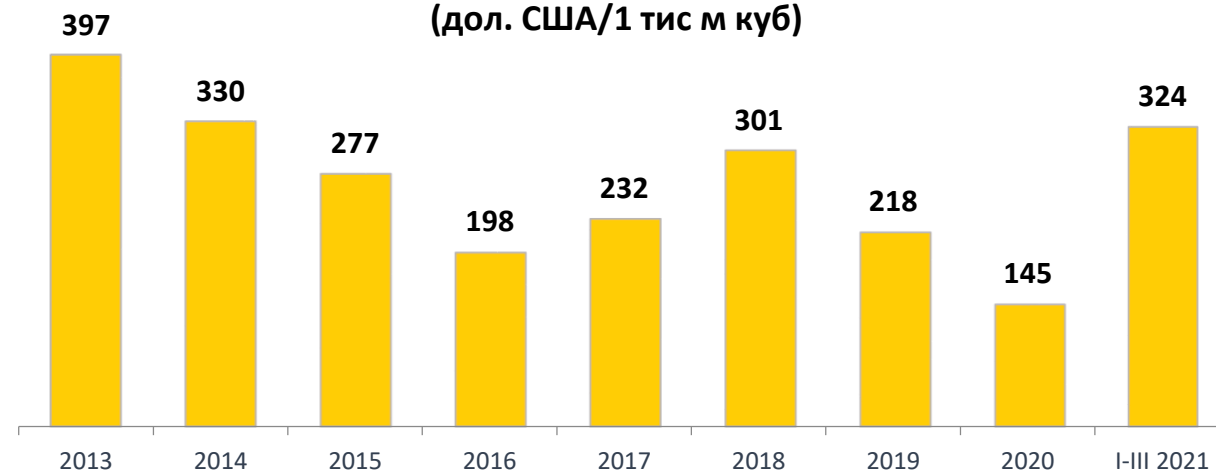

* ставка податку запроваджена з 1 січня 2015 року (60%), з 1 квітня 2015 року (65%), з 1 липня 2015 року (70%) згідно норм Податкового кодексу України

Відповідно до статті 252.8 Податкового кодексу України для іншого газу природного фактичною ціною реалізації вважається середня митна вартість імпортованого природного газу, що склалася у процесі його митного оформлення під час ввезення на територію України за податковий (звітний) період.

Фактична середня митна вартість імпортованого природного газу для інших цілей у січні-вересні 2021 року склала 324,4 дол. США за 1000 м куб, у січні-вересні 2020 року середня митна вартість становила 130,8 дол. США за 1000 м куб.

Середня ціна природного газу для інших цілей (промислових споживачів) (дол. США/1 тис м куб)

Джерело: Мінекономіки України

ДОХОДИ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ЗА 2021 РІК

Виконання загального фонду державного бюджету за січень-вересень 2021 року

Розпис
754,7 млрд грн

Факт
783,3 млрд грн

Виконання розпису
+ 28,6млрд грн 103,8%

Вид доходу	Відхилення млрд грн	Виконання %	Причини відхилення від розпису
Рентна плата та користування надрами	+ 11,3	142,8%	Вищі ціни у січні-вересні 2021 року порівняно з врахованими у бюджеті (згідно припущень до макропрогнозу): - імпортованого природного газу 324 дол. США за 1 тис м куб, враховано 185 дол. США; - нафти марки Urals 65,4 дол США за 1 тонну, враховано 47,0 дол США - значним збільшенням ціни на залізну руду на світовому ринку
Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)	+ 7,1	216,5%	Внаслідок підвищення ставки акцизного податку на тютюновмісні вироби для електричного нагрівання (ТВЕН) з 1 січня 2021 року в 4,3 рази прогнозувалося зменшення обсягу їх споживання, проте у 2021 році імпорт ТВЕНів продовжує зростати
ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування	+ 9,9	109,6%	пожвавлення споживчого попиту, ріст обсягів роздрібного товарообороту підприємств роздрібною торгівлі (юридичних осіб) у фактичних цінах за січень – вересень 2021 року - 121,2%
Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів	+ 6,3	102,5%	Зростання імпорту товарів у січні – вересні 2021 року порівняно з відповідним періодом 2020 року на 32%, при врахованому в бюджеті – 9,7%, мало більший позитивний вплив на надходження, ніж негативний вплив від міцнішого обмінного курсу гривні до долара США, який за січень–вересень 2021 року становив 27,5 грн/дол США, при врахованому в бюджеті середньорічному обмінному курсі - 29,1 грн/дол США
Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів	- 3,8	92,6%	При прогнозуванні очікувалося, що внаслідок підвищення ставки акцизу на імпортовані тютюновмісні вироби для електричного нагрівання (ТВЕН) з 1 січня 2021 року в 4,3 рази, обсяг їх споживання зменшиться, а зросте споживання тютюнових виробів, вироблених в Україні. Проте споживання у поточному році імпортих ТВЕНів продовжує зростати, зменшуючи споживання вироблених в Україні сигарет

ПОКАЗНИКИ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ за січень-вересень

2020 рік

2021 рік

Відхилення

655,4 млрд грн

783,3 млрд грн

+127,9 млрд грн 119,5%

Вид доходу	Темпи приросту млрд грн	Темпи приросту %	Причини зростання / падіння доходів
Податок та збір на доходи фізичних осіб	+ 14,2	+17,0%	зростання середньомісячної заробітної плати за січень-вересень 2021 року на 21,5%, падіння середньооблікової кількості штатних працівників на 3,5% р/р;
Податок на прибуток підприємств	+ 33,9	+45,9%	за рахунок значного росту ціни на залізну руду підприємства металургійного комплексу задекларували та сплатили податку за січень-вересень 2021 року на 29,4 млрд більше, ніж за відповідний період 2020 року
ПДВ з вироблених в Україні товарів з урахуванням бюджетного відшкодування	+28,8	+33,8%	- поживлення споживчого попиту, ріст обсягів роздрібного товарообороту підприємств роздрібною торгівлі (юридичних осіб) у фактичних цінах за січень - вересень 2021 року до січня – вересня 2020 року склав 121,2%; - дієвий контроль за повнотою здійснення розрахунків з боку ДПС
Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів	+9,3	в 3,4 рази	за рахунок збільшення з 1 січня 2021 року ставки акцизного податку на тютюновмісні вироби для електричного нагрівання (ТВЕН) у 4,3 рази
Рентна плата за користування надрами	+19,8	в 2,1 рази	збільшення декларування податкових зобов'язань з рентної плати за природний газ у зв'язку з ростом ціни: - Імпортований природній газ; - реалізації для нафти та газового конденсату; - на залізну руду на світовому ринку
Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України	+75,2	+39,8%	поживлення зовнішньої торгівлі: - обсяги імпорту товарів у доларах США збільшилися на 32%; - офіційний середній обмінний курс гривні до долара США зріс на 3,7%

НАД ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ПРАЦЮВАЛИ:

ЮРІЙ РОМАНЮК

директор Департаменту прогнозування доходів бюджету

277-53-39; romaniuk@minfin.gov.ua

ЄВГЕН ГЛАДУН

заступник директора Департаменту – начальник Відділу прогнозування акцизного податку, митних та інших платежів

277-55-90; gladun@minfin.gov.ua

ОЛЕНА ІВЧЕНКО

заступник директора Департаменту – начальник Відділу прогнозування податку на прибуток та аналізу доходів бюджету

277-53-93; ivchenko@minfin.gov.ua

ІРИНА ЦИГАНКО

головний спеціаліст Відділу прогнозування податку на прибуток та аналізу доходів бюджету

277-53-93; tsiganko@minfin.gov.ua

СЕРГІЙ ПАНЧУК

головний спеціаліст Відділу прогнозування ресурсних платежів та податків до місцевих бюджетів

206-57-03; Panchuk@minfin.gov.ua

ІВАН МАКОГОН

головний спеціаліст Відділу прогнозування ресурсних платежів та податків до місцевих бюджетів

206-57-03; imakogon@minfin.gov.ua

НІНА МАКАРЕНКО

головний спеціаліст Відділу прогнозування податку на додану вартість

206-57-13; makarenkong@minfin.gov.ua

НАДІЯ БУШАНСЬКА

головний спеціаліст Відділу прогнозування акцизного податку, митних та інших платежів

206-57-20; nadya@minfin.gov.ua